

Z obsahu:

**K pramenům i k ústí
dějin spásy**

Jan Pavel II.
při generální audienci
19. 1. 2000
– strana 2 –

Skutky milosrdenství

– strana 4 –

**Jednotu, jednotu,
jednotu!**

Ekumenická slavnost
otevírání Svaté brány
v bazilice sv. Pavla
za hradbami 18. 1. 2000
– strana 6 –

**Ani já bych s nikým
neměnil**

Bílá kronika
– strana 8 –

Japonští mučedníci

– strana 9 –

Řím 1944

Pohnuté události
válečné doby
– strana 10 –

Krakovská mise

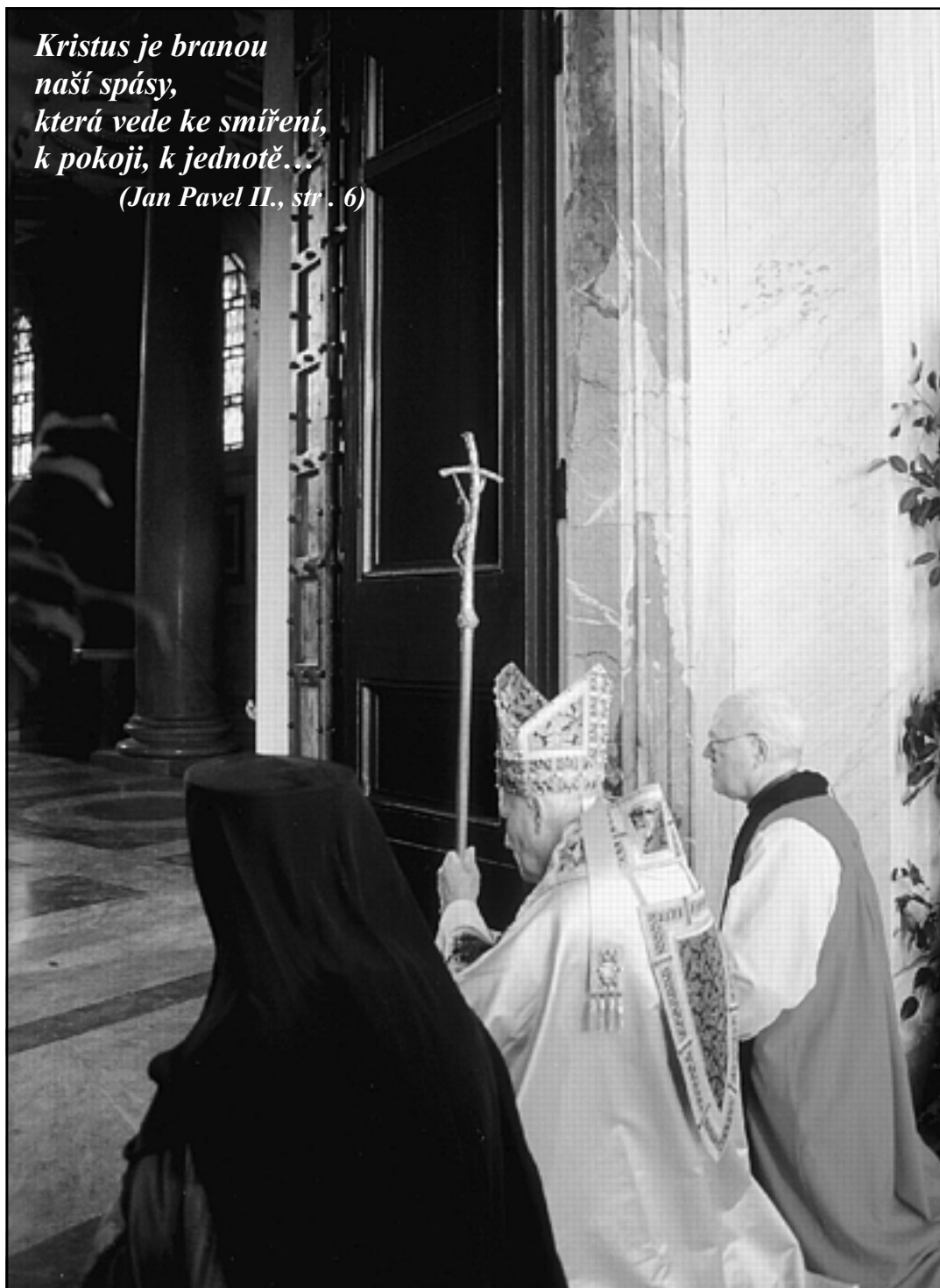
Svět nevěnoval
dostatek pozornosti
varování církve
– strana 12 –

První setkání

O tom, co se
stalo v Lurdech,
nás informuje sama
Bernadetta
– strana 14 –

*Kristus je branou
naší spásy,
která vede ke smíření,
k pokoji, k jednotě...*

(Jan Pavel II., str. 6)

K pramenům i k ústí dějin spásy

Nejsvětější Trojice je zdrojem bytí i jeho konečným cílem

Vstup do závěrečného cyklu

»Trojice nevýstižná, nekonečně božská a dobrá, strážkyně božské moudrosti křesťanů, doved' nás až tam, za všechno světlo a za všechno to, co je nepoznané, až k nejvyššímu štítu mystických Písem, tam, kde prostá, absolutní a neporušitelná tajemství teologie se zjevují v zářící temnotě mlčení.« Touto invokací Dionýsa Areopagity, teologa Východu (Teologia mystica, I, 1), se vydáváme na strmu, ale uchvacující dráhu kontemplace Božího tajemství. Když jsme se v minulých letech zastavili u každé ze tří božských osob – Syna, Ducha, Otce –, v tomto Jubilejním roce si klademe za úkol obsáhnout jedním pohledem společnou slávu Tří, kteří jsou jediný Bůh »ne v jedné osobě, ale v jediném bytí v Trojici« (preface slavnosti Nejsvětější Trojice). Tato volba odpovídá označení, jaké předkládá apoštolský list *Tertio millennio adveniente*, který stanoví jako předmět oslavné fáze Velkého jubilea »velebit Trojici, z níž všechno povstává a k níž všechno směřuje ve světě i v dějinách« (TMA 55).

Putování kolem Boží řeky

Inspirováni obrazem, který nám nabízí kniha Zjevení (srov. 22, 1), můžeme přirovnat tuto cestu k dlouhému putování po březích Boží řeky, tj. kolem přítomnosti Boha a kolem jeho zjevení v lidských dějinách.

V syntetické představě této cesty se zastavíme u dvou krajních bodů této řeky – u jejího pramene a u jejího ústí – a vytvoříme mezi nimi jeden spojující horizont. Božská Trojice stojí totiž na samém počátku existence bytí a dějin a je přítomná v jeho posledním cíli. Představuje **počátek a konec dějin spásy**. Mezi dvěma krajnostmi, zahradou v ráji (srov. Gn 2) a stromem života v nebeském Jeruzalémě (srov. Zj 22), probíhá dlouhý sled proměn, poznamenaných temnotami i světlem, hříchem i milostí. Hřích nás vzdálil od jasu Božího ráje; vykoupení nás přivádí ke slávě nového nebe a nové země, kde nebude už smrt ani zármutek, nářek ani bolest (tamtéž, 21,4).

Počátek počátků

První pohled na tento horizont nabízí úvodní stránka Písma svatého, která ukazuje okamžik, v němž tvůrčí Boží moc vyvádí svět z nicoty: *Na počátku stvořil Bůh*

nebe a zemi (Gn 1,1). Tento pohled se prohlubuje v Novém zákoně a stoupá až k srdci božského života, když Jan v úvodu svého evangelia volá: *Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh* (Jan 1,1). Ještě před stvořením a před jeho založením nás zjevení vede ke kontemplaci tajemství jednoho Boha ve třech osobách: v Otci a Slovu spojených v Duchu. Biblický pisatel, který psal stránku o stvoření, neměl možnost nahlédnout do hlubiny tohoto tajemství. Tím méně bylo možno dospět k němu pouhou filozofickou reflexí, neboť Trojice přesahuje možnosti našeho rozumu a může být poznána pouze ze zjevení.

Tajemství nedosažitelné, a přece nejbližší

A přece toto tajemství, které nás nekonečně překračuje, je skutečností, která je nám velice blízká, protože stojí u pramene našeho bytí. V Bohu totiž *žijeme, hýbáme se a jsme* (Sk 17, 28) – a týká se to všech tří božských osob, jak to Augustin říká o Bohu: **On je »mi bližší než já sám«** (Vyznání, 3, 6, 11).

V hloubce našeho bytí, kam jen může dospět náš pohled, milost zpřítomňuje Otce, Syna, Ducha svatého, jednoho Boha ve třech osobách. **Tajemství Trojice, které zdaleka není pouhou suchou pravdou, svěřenou rozumu, je život, který v nás přebývá a udržuje nás.**

Od tohoto trinitárního života, který předchází stvoření a je jeho základem, vychází naše rozjímání v tomto Jubilejním roce. V tajemství vzniku, z něhož všechno pramení, zjevuje se nám Bůh jakožto ten, který je plnost bytí, bytí sděluje, je jako světlo, které *osvěcuje člověka* (srov. Jan 1,9), jako Živý a dárce života. **Zjevuje se nám především jako Láska** podle krásné definice prvního Janova listu (srov. 1 Jan 4,8). On je láskou ve svém vnitřním životě, jehož trinitární dynamika je právě vyjádřením věčné lásky, s jakou Otec plodí Syna a jakou se oba vzájemně obdarovávají v Duchu svatém. Je to **láska ve vztahu k světu**, neboť svobodné rozhodnutí vyvést jej z nicoty je plodem této nekonečné lásky, která září ve sféře stvoření. **Jestliže oči našeho srdce osvěceny zjevením jsou dostatečně čisté a bystré, stanou se schopné setkat se vírou s tímto tajemstvím, v němž**

všechno to, co existuje, má své kořeny a svůj základ.

Až k nebeskému Jeruzalému

Ale jak jsme naznačili na začátku, tajemství Trojice stojí před námi také jako cíl, k němuž spějí dějiny, jako **vlast, po které dychtivě toužíme**. Naše trinitární úvaha, tak jak bude sledovat různé oblasti stvoření a dějin, bude patřit také tomuto cíli, který nám Apokalypsa s velkou výmluvností představuje jako **pečeť dějin**.

A toto je druhá a poslední část Boží řeky, kterou jsme si předtím vybavili. V nebeském Jeruzalémě se počátek a konec znovu spojují. Zjevuje se totiž Bůh Otec, který sedí na trůně a říká: *Hle, všechno tvořím nové* (Zj 21,5). Vedle něho je přítomen Beránek, tj. Kristus na svém trůně, se svým světlem, s knihou života, která obsahuje jména vykoupených (srov. tamtéž, 21,23.27; 22,1.3). A na závěr, ve sladkém a hlasitém dialogu, hle, Duch svatý prosí v nás a spolu s Církví, nevěstou Beránkovou, říká: *Přijď, Pane Ježíši* (srov. tamtéž, 22,17.20).

Vraťme se tedy na závěr tohoto prvního nárysu našeho dlouhého putování Božím tajemstvím k modlitbě Dionýsa Areopagity, která nám připomíná nezbytnost kontemplace: »A v mlčení ať se naučíme tajemstvím této temnoty..., která září nejjasněji oslňujícím světlem... Ona totiž, i když zůstává nedotknutelná a neviditelná, naplňuje nejkrásnější září nádhery rozum těch, kteří dovedou zavřít oči.« (Teologia mystica, I, 1)

L'Osservatore Romano
20. ledna 2000

Mezititulky a zvýraznění redakce Světla

Služba radostné zvěsti

Zamyšlení nad nedělními
liturgickými texty

*Přinášeli k němu všechny nemocné
a posedlé*

Než se vypravíš za trpícím Jobem, otevři jeho knihu a připomeň si, co všechno jej postihlo a jak velice trpí. Tvá návštěva u nemocného má nejen potěšit opuštěného, má posloužit i tobě, aby upřímný pohled na nedozírnou lidskou bídu a soužení proměnil tvůj soucit na aktivní solidaritu a horlivost. To, co vidíš u Joba, musíš ve skutečnosti vynásobit ne tisíci, ale miliony těch, kteří nepředstavitelně a bez pomoci strádají a trpí a kteří toužebně vyčkávají, zda je někdo vyhledá, aby jim pomohl.

Přece jim všem je určena radostná zvěst. Kdo jim ji přinese? UVědom si spolu s apoštolem, že křtem svatým i tobě *bylo uloženo jako povinnost hlásat evangelium, a běda, kdybys je nehlásal.* Nejúčinnější způsob, jakým ty můžeš hlásat radostnou zvěst, jsou skutky tělesného i duchovního milosrdenství. Tento úkol ti byl svěřen nikoliv jako něco navíc, když zbude čas a prostředky, ale je to tvé prvořadé poslání: *stát se služebníkem všech, abys tak získal větší počet lidí a stůj co stůj zachránil alespoň některé.* Jak bys tedy mohl myslet především na sebe a své pohodlí?

Podívej se, co se děje v Kafarnau. Shromáždili se k Božím slovu, jak se sluší v den zasvěcený Pánu. A právě zde se dovídají, jak nesmírné milosti se jim dostalo. Ježíš v synagoze oznamuje, že nepřišel jen kázat; přišel, aby *vyhlásil milostivé léto Páně, vrátil slepým zrak a zajatým svobodu.*⁽¹⁾ Že jej pochopili a uvěřili, poznáváš z toho, že nemyslí na sebe, ale v prvé řadě na své trpící bližní: ihned jej vedou k nemocné, kterou spaluje horečka, a jakmile zapadlo slunce a tím skončil sváteční klid, stali se rázem služebníky všech strádajících a dělají všechno pro to, aby je přivedli do Ježíšovy uzdravující blízkosti. Když žiješ živou vírou, že Ježíš je zde, prokazuj službu jemu i trpícím, pověz mu o těch, které šírá horečka náruživostí, přiváděj k němu zaslepené, kteří nevidí nebo nechtějí vidět. Vynasaz se, abys věděl o všech nemocných, trpících a opuštěných i posedlých duchem těla, světa a pýchy, ale také aby oni se dověděli o svém Dobrodinci, který *uzdravuje ty, jimž puká srdce, a obvazuje jejich rány*⁽²⁾ a vážil tak dalekou cestu, aby jim udělil svou milost. Nedopřávej si oddechu,

protože ani dobrotivý Lékař si ho nedopřává. Nevymezuje si své úřední hodiny, pro každého má čas a dobré slovo, ani za pozdního soumraku nikoho nevrací ani neodkazuje na jindy, na zítřek, na pozítří: *Uzdravuje mnoho nemocných rozličnými neduhy a vyhání mnoho zlých duchů.*

Všimni si Petrovy tchyně: přijímá dar zdraví jako příležitost a výzvu, aby sloužila druhým. Nemáš lepší způsob, jak osvědčit svou vděčnost a rozhlašovat svou radost, že se ti od Pána dostalo tak velikého dobrodiní. Svou ochotnou a neustávající službou *chval Hospodina, neboť je dobrý.*⁽³⁾

Proč Ježíš zakazuje zlým duchům promlouvat? Protože jsou zlí a jejich slova neslouží jeho království. Podnítili by nálady a hnutí, které nemají na zřeteli věci božské, nýbrž lidské. I Ježíš se musí vyhýbat nepravé popularitě. Jak to dělá? Uchyluje se na čas do samoty, aby se zde plně pohroužil do modlitby. Jediný, u koho hledá uznání, je nebeský Otec, který jej poslal *hledat a spasit, co zahynulo.*⁽⁴⁾ S ním v tichu rozmlouvá, jemu se klaní a vroucně mu děkuje za všechny, kterým se tu dostalo milosti, ztotožňuje se stále znovu s jeho svatou vůlí. Má-li tvá služba bližním přinášet pravé ovoce, potřebuje tvá duše a tvé srdce rozmlouvat s Otcem stejně nezbytně, jako tvé tělo potřebuje pokrm. V samotě modlitby a usebrání se klaněj Pánu, který *určuje počet hvězd a každou z nich nazývá jménem.*⁽⁵⁾ V pokorné vděčnosti obnovuj své vědomí, že všechno dobré pochází od něho, protože je *přemocný a jeho moudrost je bez míry,*⁽⁶⁾ a pros jej, aby svou moudrostí řídil všechny tvoje úmysly a kroky.

Časný ranní shon v městečku Kafarnau již nepramení z toho, co vyvolalo včerejší horlivost. V Kafarnau přicházejí ke slovu pozemské zájmy. Šimon a jeho druhové si dali tu práci, aby Ježíše našli: *Všichni tě hledají!* Hledají, ale proč? Ježíš se dává nalézt těm, kteří jej hledají s upřímným srdcem a kteří potřebují jeho slitovnou moc. *Pojďme jinam.* Je tam mnoho těch, kteří nás potřebují. Bylo by snadné těžit z popularity, kterou vyvolaly včerejší divy. Ale *Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužil, nýbrž aby sloužil.*⁽⁷⁾

Tím, že sloužíš druhým, *tím se chlubit nemůžeš. To ti bylo uloženo jako povinnost, a běda, kdybys nesloužil.*

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Lk 4,18n; ⁽²⁾ resp. žalm 147;

⁽³⁾ tamtéž; ⁽⁴⁾ Lk 19,10; ⁽⁵⁾ resp. žalm 147;

⁽⁶⁾ tamtéž; ⁽⁷⁾ Mk 10,45.

Liturgická čtení

1. čtení – Job 7,1–4.6–7

Job řekl: „Což nejsou svízele údělem člověka na zemi, dni jeho jako dni nádeníka? Jak otrok touží po stínu, jak nádeník čeká na svou výplatu, tak jsem dostal v úděl měsíce bídy a noci soužení byly mně přiděleny. Když uléhám, říkám si: Kdy asi vstanu? Když končí večer, sytím se neklidem do úsvitu. Mé dni jsou rychlejší než tkalcovský člunek, plynou bez naděje. Pamatuji, že můj život je jako dech, mé oko již nikdy neužije štěstí.“

2. čtení – 1 Kor 9,16–19.22–23

Bratři! Že hlásám evangelium, tím se chlubit nemohu; to je mi uloženo jako povinnost, a běda, kdybych ho nehlásal. Odměnu bych mohl čekat, kdybych to dělal z vlastního popudu. Když to však dělám proto, že to mám nařízeno, plním tak jen úkol, který mi byl svěřen. Jaká je tedy moje odměna? To, že hlásám evangelium, a nic za to nechci, takže se vzdávám práva, které mi evangelium poskytuje. Jsem nezávislý na všech, a přece jsem udělal ze sebe služebníka všech, abych tak získal tím větší počet lidí. U slabých jsem se stal slabým, abych získal slabé. Pro všechny jsem se stal vším, abych stůj co stůj zachránil aspoň některé. A to všechno dělám proto, abych zároveň s nimi získal podíl v dobrech evangelia.

Evangelium – Mk 1,29–39

Ježíš vyšel ze synagogy a vstoupil s Jakubem a Janem do Šimonova a Ondřejova domu. Šimonova tchyně ležela v horečce. Hned mu o ní pověděli. Přistoupil, vzal ji za ruku a pozvedl ji. Tu jí horečka přestala a ona je obsluhovala. Když nastal večer a slunce zapadlo, přinášeli k němu všechny nemocné a posedlé. Celé město se shromáždilo u dveří. I uzdravil mnoho nemocných s rozličnými chorobami a vyhnal mnoho zlých duchů. Nedovoloval však zlým duchům mluvit, protože věděli, kdo je. Brzo ráno, ještě za tmy, vstal a vyšel ven, zašel si na opuštěné místo a tam se modlil. Šimon se svými druhy se pustili za ním. Našli ho a řekli mu: „Všichni tě hledají!“ Odpověděl jim: „Pojďme jinam, do blízkých městeček, abych i tam kázal, protože kvůli tomu jsem přišel.“ A procházel celou Galileji, kázal v jejích synagogách a vyháněl zlé duchy.

Skutky milosrdenství

Umělec *Enrico Manfrini* (*1917), vedoucí výtvarného oddělení na akademii *Brera* v *Miláně*, vytvořil plastiky, které představují skutky tělesného a duchovního milosrdenství na výjevech Ježíšova života. Pomáhá tak lépe chápat křesťanské životní hodnoty.

SKUTKY TĚLESNÉHO MILOSRDENSTVÍ

1. **Sytit hladové.** Život křesťana není odloučený od pozemských věcí. K ospravedlnění nestačí víra. Patří k němu i skutky. Plán spásy s nimi nutně počítá. K záslužným skutkům patří především sytit hladové. Křesťan si musí být vědom, že každý hladový je

dě. Kdo poskytne oděv, odívá tím toho, který sám odívá polní lilie lépe, než se odíval Šalomoun.

4. **Přijímat pocestně.** Ve středověku měl každý křesťan povinnost přijmout poutníka alespoň na jednu noc do svého domova.

V bezdomovcích musíme vidět Ježíše, který nemohl najít přijetí v domovském městě.

5. **Navštěvovat nemocné.** Znamená to nejen jim poskytnout svou společnost, ale dát se jim k dispozici: udělat za ně to, co oni udělat nemohou. Nemocný orgán hledá pomoc u zdravých orgánů. Nemocní jsou nejchudšími mezi chudými.

6. **Navštěvovat vězně.** Zdá se to absurdní, ale je to pravda: Ti, které odsoudila lidská spravedlnost, budou soudci božské spravedlnosti nad těmi, kteří vůbec nedbali na tento skutek tělesného milosrdenství. Běda křesťanům, kteří chovají vůči vězňům jen pocity pomsty a pohrdání. Prostřednictvím duchovní péče ve věznicích můžeme poskytnout vězňům pokrm nebo dobrou knihu.

7. **Pohřbívat mrtvé.** Na mrtvé se musíme dívat ve světle zmrtvýchvstání. Musíme k nim mít úctu nikoliv pro hynoucí tělesnost, nýbrž pro budoucí oslavení. Mariino nanebevzetí je pečetí křesťanského tajemství o budoucím spojení duše s oslaveným tělem.

Kristus. Kdo mu odepře pokrm, odepřel jej Kristu. Kdo jemu dá pozemský chléb, tomu dá Spasitel chléb nadpřirozený.

2. **Napájet žíznivé.** Prvním příkazem pohostinství je poskytnout vodu: pro vyprahlé hrdlo, pro zaprášené nohy. Žízeň je strašné trápení. Při ukřižování Ježíš volá: *Žizním!* U samařské studny slíbil vodu, po které už žízeň nebude. Tou vodou je milost, život duše. Život milosti však není v tom, kdo někomu odepře nápoj pro přirozené tělo.

3. **Odívat nahé.** Kdo chce přijmout slavný šat blažených, musí odívat chudé šatem milosrdenství. Tělesné milosrdenství je předpokladem pro duchovní vzestup duše. Sv. Bernardin nazývá cibulemi ty, kteří se sami hojně odívají, ale zapominají na chu-

SKUTKY DUCHOVNÍHO MILOSRDENSTVÍ

1. **Radit pochybujícím.** Pochybující je jako nemocný, který doufá v uzdravení. Dělá všechno, aby se uzdravil. Najdi si čas, abys vyslechl jeho těžkosti, a neodpírej mu svou pomoc.

2. **Poučovat nevědomé.** Tento skutek není o nic méně závazný než sytit hladové a napájet žíznivé. Nevědomý ví mnoho zbytečných věcí, ale přehlíží důležité vědění o tom, co je věčné. Lhostejnost a lenivost nepatří k nevědomosti, »která hříchu nečiní«. Kdo poskytuje tuto duchovní službu, jedná na duchovním poli jako zachránce života na poli tělesném.

3. **Napomínat chybní.** To neznamená nemilosrdně kritizovat a stavět na prahu, nýbrž poskytovat světlo a dávat jisto-

tu. Prvním předpokladem je láska k hříšníkovi a nenávisť k hříchu.

4. **Těšit zarmoucené.** Všechny stavy, o kterých byla dosud řeč, jsou smutné a vyžadují útěchu. Odhalit tuto potřebu a přinést útěchu je někdy obtížné. Neexistuje žádné univerzální pravidlo. Může to být jedno slovo, stisk ruky, láskyplná přítomnost, drobný dárek.

5. **Odpouštět urážky.** Ježíš neodpouštěl z vypočítavosti, slabosti nebo zbabělosti, ale z lásky. Učinil to obsahem svého nového zákona. Milovat své nepřátele nejsme schopni bez jeho milosti. Musíme se spojit s ním. Jeho zákon nahradil starozákonní »oko za oko« novým příkazem »srdce za srdce«: Naše srdce za jeho Srdce.

6. **Snášet obtížné.** Jsme často připraveni na velké oběti, ale malé jsou pro nás k nesnesení. Nemáme trpělivost s těmi, kteří jsou nám nepříjemní. Přijímejme tyto malé kříže ve spojení se Spasitelem, pro kterého nikdo není nesnesitelný. Obětujeme tyto nepříjemnosti z lásky k Nejtrpělivějšímu.

7. **Modlit se za živé i zemřelé.** Krevní oběh dobrých skutků by rychle zemdlel, kdyby nebyl obohacován kyslíkem modlitby. I každá osobní modlitba je univerzální, jakmile dosáhne k Bohu. Udržuje dech mystického Těla, k němuž patří všechny Boží děti. Pro zemřelé je naše modlitba jediným skutkem milosrdenství, ze kterého mohou mít užitek.

Podle Ewig 1+2/2000
-ra-

Obnovený chrám v Moskvě

Na svátek Obřezání Páně, který se v pravoslavné církvi slaví 14. ledna (podle gregoriánského kalendáře), slavil moskevský patriarcha Alexej II. slavnou liturgii sv. Bazila Velkého v horním kostele největšího ruského chrámu, který byl znovu v Moskvě vybudován. Spolu s ním kromě tří pomocných biskupů a četného duchovenstva koncebrovali také dva biskupové japonské pravoslavné autonomní církve.

Na konec liturgie předal klíč chrámu otec Michal Rjazancev hlavě ruské pravoslavné církve ikonu s obrazem Spasitele na památku dvou prvních slavných liturgií v horním chrámu. První zde sloužil v noci z 6. na 7. ledna – o pravoslavném svátku Božího narození. Pravidelné bohoslužby se zde však vzhledem k dokončovacím pracím ještě konat nebudou.

Původní chrám Krista Spasitele byl v Moskvě vybudován v letech 1839–1883. Byl to votivní chrám za vítězství nad Napoleonem, k jehož výstavbě se však přistoupilo až po více než 20 letech. Byl to tehdej-

ší největší chrám v Rusku a jeden z největších na světě. Jeho výška překračovala 100 m. Byl vybudován z cihel a zdoben zlatem a drahými kameny. Chrám pojal 10 000 věřících. Na stěnách byly umístěny tabule s popisy války v r. 1812 i jiných bitev, které Rusko svedlo.

Za komunistické totality vydal Stalin zvláštní příkaz, aby byl chrám vyrabován a vyhozen do povětří. Odklizení vzniklého rumoviště trvalo rok a půl. Původně chtěla sovětská vláda na tomto místě vybudovat Palác sovětů, ale ke stavbě nedošlo. Na místě bývalého chrámu vznikla velká veřejná plovárna.

Rozhodnutí o znovuvybudování svatyně Krista Spasitele na původním místě bylo přijato r. 1994. Svatyně se skládá z četných menších prostor a dvou kostelů: většího horního a menšího dolního, zasvěceného Proměnění Páně. Předběžná konsekrace se konala 30. prosince 1999. Slavnostní vysvěcení chrámu se plánuje na letošní Velikonoce.

Podle -kai-

Poselství Královny míru

Drahé děti!

Zvu vás, děti moje, k neustálé modlitbě. Když se modlíte, jste blíž Bohu a On vás povede cestou míru a spásy. Proto vás dnes zvu, abyste druhým dávaly mír. Jen v Bohu je pravý mír.

Otevřete svá srdce a staňte se dárci míru, a druzí ve vás a skrze vás objeví mír. Tak budete svědčit o Božím míru a o lásce, kterou On vám dává.

Děkuji vám, že jste přijaly mou výzvu.

Medžugorje 25. 1. 2000

Nechceme-li být křesťany předem poraženými...

Jedním z našich největších hříchů je bezpochyby duchovní lenost; a to tím větším, že si toho opravdu nejsme vědomi. Bere na sebe formu únavy, omrzelosti, návyku. Před příkázáním neustálé modlitby nám klesají paže, jako by platilo pro nějakou elitu, pro mnichy, zatímco má řídit život každého křesťana. Medžugorje je školou neustálé modlitby; vřdyť když mši sv., růžencem, adorací věnujeme několik hodin denně různým formám modlitby, naše srdce poznává štěstí, které volá po štěstí stálejším. – Je to jakoby území, jež je třeba vydobýt od nepřítele, který je mistrem rozptýlenosti. Hebrejsky „belzébuth“, znamená „mistr much“, toho hmyzu, který se pohybuje všemi směry a který nás rozčiluje; jako naše myšlenky, když je necháme vířit a vést nás na všechny strany, bez skutečného cíle.

Avšak Bůh je Přítomnost, intenzita přítomnosti, soustředění v přítomnosti. Jsme-li „usazeni“ v tom stavu bytí, kterým je modlitba, Boží přítomnost se spojuje s naší přítomností v Bohu i ve světě a z tohoto souladu se rodí mír. Jako nemůžeme dát než to, co jsme přijali, tak nemůžeme zprostředkovávat mír, jsme-li vězni zmatku svých myšlenek.

O této duchovní realitě mluví sv. Serafím Sarovský: vstoupíme-li do míru, tisíce osob kolem nás ho dostanou. Modlitba je sázka velikého duchovního boje, který je třeba brát vážně. Voják, který by šel do války beze zbraně a bez přípravy, šel by vstříc jistě porážce.

Nechceme-li být křesťany předem poraženými navzdory našim dobrým úmyslům a pocitům, odpovídejme opravdově na Mariiny výzvy, bojujeme ze všech svých sil, abychom vstoupili do neustálé modlitby.

Bratr Efraim k poselství Královny míru 25. 1. 2000

Jednotu, jednotu, jednotu!

**Ekumenická slavnost otevírání Svaté brány v bazilice sv. Pavla
za hradbami 18. ledna 2000**

Ekumenickou slavnou liturgií otevření Svaté brány v bazilice sv. Pavla za hradbami zahájil Svatý otec Týden modliteb za jednotu křesťanů. Této jedinečné a nebyvalé slavnosti se účastnili zástupci 11 pravoslavných církví: patriarchové z Cařihradu a Moskvy, 5 církví nechalcedonských, anglikánské jednoty, několika církví protestantských a Světové rady církví. Celkem byli přítomni zástupci 22 křesťanských církví a jednot. Po uvítacím projevu Svatého otce promluvili postupně vedoucí Metodistické světové rady Frances Alguirová, arménský biskup Severního Kavkazu Jeznik Petrosjan a hlava autonomní pravoslavné církve Finska arcibiskup Jan.

Při samotném otevírání brány asistoval papeži cařihradský metropolita Anastáz, představitel církve pravoslavné, a arcibiskup George Carey, čestná hlava anglikánské jednoty. Evangelizátorem zehnal přítomně po papeži také zástupci nekatolických církví. Všichni z nich se účastnili aktivně tím, že přečetli některý úryvek při bohoslužbě slova. V průběhu bohoslužby slova se četl text pravoslavného ruského kněze Georgije Florovského (1893–1973) o jednotě Církve a text německého lutherského teologa Dietricha Bonhoefera (1906–1945) o totožnosti Církve a Kristova těla. Po homilii Svatého otce pak všichni složili vyznání víry, pomodlili se modlitbu Otče náš a vyměnili si s Janem Pavlem II. pozdravení pokoje. Představitelé východních církví tak učinili hlubokou poklonou a políbením papežova prstenu. Po skončení slavnosti pozval papež všechny tyto účastníky na společný oběd v benediktinském klášteře u baziliky sv. Pavla.

Bylo to největší ekumenické shromáždění od 2. vatikánského koncilu. Přinášíme plné znění homilie, kterou v závěru pronesl Jan Pavel II.

Drazí bratři a sestry!

Slova sv. Pavla obci v Korintu *Neboť my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem, abychom tvořili jen jedno tělo* (1 Kor 12,13) jsou jakoby kontrastem ke Kristově modlitbě *Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou jedno v nás* (Jan 17,21).

Kristova modlitba za jednotu! Je to modlitba, se kterou se obrací na Otce, když mu již hrozí utrpení a smrt. Navzdory našemu odporu přináší tato modlitba stále své ovoce, i když tajemným způsobem. Není to snad ona, z níž pramení milost »ekumenického hnutí«? Jak potvrzuje 2. vatikánský koncil, »Pán věků... začal v poslední době ve větší míře vzbuzovat v křesťanech navzájem odloučených upřímnou lítost a touhu po jednotě«, takže »vzniklo působením Ducha svatého den ode dne silící hnutí za obnovení jednoty všech křesťanů« (UR 1). Toho jsme byli a jsme svědky. Všichni jsme byli obohaceni milostí Ducha, který vede naše kroky k jednotě a k plnému viditelnému společenství.

Týden modliteb za jednotu křesťanů se zahajuje dnes v Římě slavností, která nás vidí společně. Chtěl jsem, aby byla spojena s otevřením Svaté brány v této bazilice zasvěcené Apoštolovi národů, aby se tak zvýraznil ekumenický rozměr, který má být charakteristický pro Jubilejní rok 2000. Na počátku nového křesťanského tisíciletí, v tomto roce milosti, který nás zve, abychom se rozhodněji obrátili k evangelium, musíme se ještě zkroušenější prosbou obrátit na Ducha a prosit jej o milost naší jednoty.

Pokřtěni jedním Duchem, abychom tvořili jen jedno tělo: shromáždění v bazilice, která nese jméno Pavlovo, my, představitelé různých národů, různých církví a církevních společenství, se cítíme přímo osloveni těmito slovy Apoštola národů. Víme, že jsme bratři dosud rozdělení, ale jsme postaveni v rozhodném přesvědčení na cestu, která vede k plné jednotě Kristova Těla.

Drazí bratři a sestry, všechny vás vítám! Každému z vás věnuji své objetí pokoje v Pánu, který nás shromáždil, a děkuji

vám ze srdce za vaši přítomnost, kterou tak velice oceňuji. V každém z vás chci pozdravit *svatým políbením* (Řím 16,16) všechny členy rozličných církví a církevních společenství, které důstojně představujete.

Vítejte na toto setkání, které znamená krok vpřed směrem k jednotě Ducha, v němž *jsme byli pokřtěni*. Jeden je křest, který jsme přijali. On vytváří svátostné pouto jednoty mezi všemi těmi, kteří skrze něho byli znovuzrozeni. Očišťující voda, *voda života*, ona dovoluje, abychom prošli jedinou *branou*, a tou je Kristus: *Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mne, bude zachráněn* (Jan 10,9). Kristus je branou naší spásy, která vede ke smíření, k pokoji, k jednotě. On je světlo světa (srov. Jan 8,12) a my tím, že se zaměřujeme na něho, jsme povoláni, abychom hledali toto světlo v novém století a v novém tisíciletí.

Pokorný symbol brány, která se otevírá, obsahuje v sobě mimořádné významové bohatství: prohlašuje všem, že Kristus je Cesta, Pravda a Život (Jan 14,6). Je jím pro každou lidskou bytost. Tato zvěst přijde s tím větší si-

lou, čím více budeme jednotni a dáme se tak poznat jako Kristovi učedníci, kteří se navzájem milují tak, jak on nás miloval (srov. Jan 13,35; 15,12).

Velmi přiléhavě nám 2. vatikánský koncil připomněl, že rozdělení zjevně odporuje Kristově vůli, je pohoršením pro svět a poškozuje svatou věc hlásání evangelia všemu stvoření (UR 1).

Jednota, jakou chtěl Ježíš pro své učedníky, je účastí na jednotě, kterou on má s Otcem a Otec s ním. Při poslední večeři řekl: *Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou jedno v nás* (Jan 17,21). Z toho plyne, že Církev, »lid sjednocený s Otcem, Synem a Duchem svatým« (sv. Cyprián, De Dom. orat., 23), se musí ustavičně dívat na tento nejvyšší vzor a princip jednoty, která vyznačuje z trinitárního tajemství.

Otec a Syn s Duchem svatým jsou jedna jednota v rozličných osobách. Víra nás učí, že působením Ducha svatého se Syn vtělil v lůně Panny Marie a stal se člověkem (Krédo). U bran Damašku zakusil Pavel jedinečným způsobem v síle Ducha Krista vtěleného, ukřižovaného a zmrtvýchvstalého a stává se apoštolem toho, *kteřý se sám sebe zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí* (Fil 2,7).

Když píše: *My všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem, abychom tvořili jen jedno tělo*, chce vyjádřit svou víru ve vtělení Božího Syna a odhaluje zvláštní analogii Kristova těla: analogii mezi tělem Boha-člověka, tělem fyzickým, které se stalo prostředkem našeho vykoupění, a Tělem mystickým a společenským, kterým je Církev. V ní Kristus žije a stává se přítomným prostřednictvím Ducha svatého ve všech, kteří v něm tvoří jedno Tělo.

Může být tělo rozděleno? Může být Církev, Kristovo Tělo, rozděleno? Již od prvních koncilů křesťané spolu vyznávali

»jednu, svatou, katolickou a apoštolskou církev«. Oni vědí se sv. Pavlem, že je jen jedno Tělo, jeden Duch, jedna naděje, ke které jsme všichni povoláni: *Jeden je Pán, jedna víra, jeden křest. Jeden Bůh a Otec nás všech, který je nade všemi, proniká všechny a je ve všech* (Ef 4,5–6). Vzhledem k tomuto tajemství jednoty, která je darem shůry, rozdělení představuje historický rys, který svědčí o lidské slabosti křesťanů. 2. vatikánský koncil uznává, že vzniklo »nikoliv bez viny z obou stran« (UR 3). V tomto roce milosti musí v každém z nás růst vědomí naší vlastní odpovědnosti za zranění, která poznamenávají dějiny mystického Těla Kristova. Toto uvědomění je nevyhnutelné, máme-li postupovat k cíli, který koncil označil jako *unitatis redintegratio*,⁽¹⁾ znovuvytvoření naší jednoty.

Ale opětovné dosažení jednoty není možné bez vnitřního obrácení, protože touha po jednotě

se rodí a zraje v obnovení mysli, z lásky k pravdě, když se zřekneme sami sebe a svobodně se otevřeme lásce. Hle: obrácení srdce a svatost života, osobní i společná modlitba za jednotu jsou jádrem, ze kterého ekumenické hnutí čerpá svou sílu a své trvání.

Tužba po jednotě jde ruku v ruce s hlubokou připraveností k »oběti« toho, co je osobní, abychom disponovali duši ke stále větší věrnosti evangeliu.

Uschopnit se k oběti pro jednotu znamená změnit svůj pohled, rozšířit svůj horizont, být schopný poznávat působení Ducha svatého, který působí v našich bratrích, odkrývat nové tváře svatosti, otevřít se neznámým aspektům křesťanského poslání.

Jestliže za podpory modlitby budeme schopni obnovit svou mysl i své srdce, náš vzájemný dialog skončí překonáním hranic při výměně myšlenek a stane se výměnou darů, stane se dialogem lásky a pravdy, který nás důvěrně sblíží a podnítl nás, abychom šli vpřed, dokud nebudeme schopni obětovat Bohu tu »největší oběť, oběť našeho pokoje a naší bratrské svornosti« (srov. sv. Cyprián, De Dom. orat., 23).

V této bazilice, vybudované ke cti sv. Pavla, pamětlivi slov, jimiž apoštol apeluje na naši víru a na naši naději – *my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem, abychom tvořili jen jedno tělo* –, prosme za odpuštění všeho toho, co v průběhu dějin Církve narušilo jeho plán jednoty. Žádejme s důvěrou toho, který je branou života, branou spásy, branou pokoje, aby vedl naše kroky, aby pokrok, kterého již bylo dosaženo, byl trvalý, aby nám poskytl oporu svého Ducha, aby naše úsilí bylo stále více opravdové a účinné.

Drazí bratři a sestry, přáním, které vyjadřuji v tomto slavnostním okamžiku, je, aby rok milosti 2000 byl pro všechny Kris-

tovy učedníky příležitostí vtisknout nové impulzy ekumenickému úsilí a přijmout je jako příkaz křesťanského svědomí. Na tom závisí z velké části budoucnost evangelizace, hlásání evangelia lidem naší doby.

Z této baziliky, která nás vidí shromážděné společně s lidmi naplněnými nadějí, upírám svůj pohled vstříc novému tisíciletí. Tužba, která mi tryská ze srdce a jako pokorná prosba stoupá před trůn Věčného, je, aby v budoucnosti nikoliv vzdálené

byli křesťané konečně smířeni, aby se mohli vrátit a kráčet společně jako jeden lid, poslušni záměrů Otce, jako veliký lid, který opakuje jedním hlasem v radosti z obnoveného bratrství: *Bud' pochválen Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, on nás zahrnul z nebe rozmanitými duchovními dary, protože jsme spojeni s Kristem* (Ef 1,3).

Kéž Pán Ježíš uslyší naše hlasy a naši horoucí prosbu. Amen!

»Jednotu, jednotu«, toto volání, které jsem slyšel v Bukurešti během své návštěvy, se mi vrací jako mohutná ozvěna. »Jednotu, jednotu,« volal lid shromážděný během eucharistické slavnosti. Všichni křesťané – katolíci i pravoslavní, evangeličtí protestanté – všichni volali: »Jednotu, jednotu.« Díky za tento hlas, za tento společný hlas našich bratří a našich sester. Snad i my můžeme vyjít z této baziliky a volat jako oni: »Unità, unità, Unité, Unity.« Děkuji.

Překlad -ls-

Poznámky:

⁽¹⁾ redintegrare – uvést do původního stavu

JIŽ POČÁTEK PŘEKRAČUJE OČEKÁVÁNÍ

Většina zahraničních poutníků, kteří ve Svatém roce přicházejí do Říma, pochází z Latinské Ameriky. Nejvíce jsou zastoupeni věřící z Mexika, Argentiny a Venezuely. V zástupu čekajících na průchod Svatou branou se nejvíce ozývá italština a španělština s latinskoamerickým přízvukem. Dosavadní počet poutníků značně překračuje původní očekávání organizátorů, ale také možnosti infrastruktury Věčného města.

Tento skutečně poutní charakter návštěvníků Říma se nelíbí některým italským deníkům, které nerady vidí »neelegantní a unavené příchozí, kteří nemají nic společného s elitou«. Zdá se jim, že tato »záplava« by mohla ohrozit veřejný pořádek. Vadí jim, že poutníci nehledají v Římě zábavu, nýbrž Boha. Tak velký zájem lidí z celého světa se totiž nedá vysvětlit pouhou turistickou zvědavostí.

K ústředním chvílím každého jubilejního dne v Římě patří čas večerní modlitby. Stále více poutníků se shromažďuje vždy v 19 hodin na náměstí Svatého Petra, kam je svolávají zvony i troubení jubilejního rohu. Tato večerní modlitba je krásným závěrem každého dne naplněného poutními aktivitami včetně svatých zpovědí a svatých přijímání. Poutníci přicházejí do Říma, aby hledali Krista a stali se novými lidmi.

Podle -kai-

Ani já bych s nikým neměnil

Sešli jsme se v jedné vídeňské kavárně. Dříve, než jsme začali rozhovor, přesvědčil se, zda s jeho společníci, která sedí v invalidním vozíku, je všechno v pořádku. A přitom Fredi Jablonski je sám invalida. Ale způsob, jak si poradil se svým těžkým osudem, je obdivuhodný.

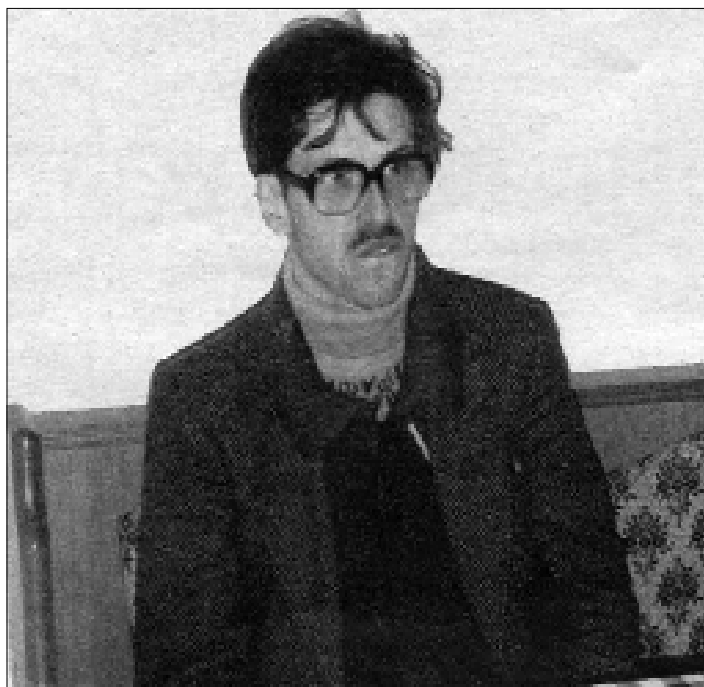
Narodil se v únoru posledního roku války, r. 1945. Byl to neobyčejně těžký porod. Virus, kterým se matka během těhotenství nakazila, způsobil, že novorozeně ihned po porodu onemocnělo zánětem mozku. Trvalé poškození motorických nervových drah se krutě projevilo: následkem je spastické ochrnutí a epileptické záchvaty. Nejdříve se vracejí každou hodinu, pak po devadesáti minutách, později co dvě hodiny. Postupem doby se intervaly prodlužují.

Ochrnutí tvrdého patra způsobuje, že nemůže v prvním roce života polykat. Navíc léky porušily slinné žlázy, takže má v ústech ustavičně vodu. Je to trápení, se kterým se potýká dodnes.

Při epileptických záchvatech, které jej soužily celé mládí, neztrácí vědomí. »Bylo to strašné,« vzpomíná ještě dnes. I spastické ochrnutí zkrušovalo jeho život od začátku. »Od dvou do šesti let jsem byl od kyčlí ochrnutý, takže jsem byl jako ztuhlý. Moji rodiče mi dali zhotovit vozítko, ve kterém mě postrkovali až do desátého roku.«

Díky zvláštní léčbě pomocí přírodních hormonů mohl začít od šesti let chodit alespoň v kratičkých úsecích, k delším cestám musel používat vozítko. Ale tato léčba je příliš nákladná a rodiče ji záhy museli přerušit. Ale rok a půl mohl alespoň navštěvovat školu. Vozil jej autobus. Když to nebylo možné, dostal nejdříve ze školy domácí učitelku, později domácího učitele z farního společenství.

Břišní kýlu, kterou měl od narození, bylo možno operovat až v jedenácti letech, v dubnu 1956. Malého Frediho dovezli do vídeňské dětské nemocnice. Kdyby byli rodiče věděli, že při tom utrpí úraz, byli by operaci odložili: Dva kluci, kteří s ním

byli na jednom pokoji a u kterých pravděpodobně tento chudáček vyvolával pocity agrese, a přitom sám se nemohl bránit, jej napadli. Bili jej pěstmi a nakonec mu na hlavu hodili mísu.

Ačkoliv měl na hlavě krvavou bouli velkou jak kuře a utrpěl otřes mozku a nervový šok, který lékaři zapomněli diagnostikovat, byl den nato propuštěn z nemocnice. Následkem neléčeného otřesu mozku a nervového šoku začal trpět třesy, které jej provázejí dodnes.

To znamenalo i konec s učením. »Pokud nechcete chlapce navštěvovat v blázcinci, musíme s výukou skončit. On to nervově nevydrží,« řekl lékař těžce zkušným rodičům. Šest roků s ním chodí do vídeňské městské nemocnice, pak to vzdávají.

R. 1962 konečně paprsek naděje. Epileptické záchvaty pře-

stávají. Pro Jablonského je důvod k radosti: »Byl to obrat v mém životě! Můj stav se potom obrátil k lepšímu. V následujících letech mi umožnil, abych se stále více spoléhal na své nohy a začal chodit i delší úseky. To jde dodnes dobře.«

Alfred Jablonski je však trvale invalidní, musí žít jen z invalidního důchodu a příspěvku na nemohoucnost.

Jak se na sebe dívá dnes? »Moje chůze je komická. Ale nechybělo mnoho, a nenaučil jsem se chodit vůbec. Také se mohlo stát, že bych byl zádumčivý a zatrpklý člověk. Ale díky Bohu, nejsem smutný, nikdy jsem nebyl. Ale nikdo by si to se mnou nevyměnil. Ale ani já nechci s nikým měnit... Nemožu říct, že bych kráčel životem, spíše se belhám na nejistých nohou.«

Jeho skutečně velmi nejistá chůze a jeho třes mají za následek, že je ustavičně vystaven těžkým předsudkům od druhých lidí. Nedávno chtěl nasednout do taxíku. Když otevíral zadní dveře stojícího auta, které čekalo v řadě jako první, pozdravil: »Dobrý večer,« a řekl cíl své

cesty. »Taxikář si mě prohlédl od shora dolů a řekl: ‚Hele, vylez ven a zavři za sebou dveře. Běž k dalšímu!‘«

Jablonski jde k druhému taxíku. Otevře dveře. »Taxikář byl více nóbl, měl bílé vlasy a brýle. Otevřu dveře a ptám se, zda si mohu sednout. Taxikář se ptá, proč mne nevzal ten první. Cituji, co mi řekl, načež ten druhý: ‚Tak ty dveře zase zavři a jdi po svých. Jsi opilý.‘«

Nikoliv zdviženým hlasem, což by bylo pochopitelné, nýbrž s úsměvem říká Jablonski: »Někteří pro způsob, jakým se pohybuji, si myslí, že jsem opilý. A přitom já vůbec nesmím pít.«

»Nikoliv, já nejsem opilý,« odpověděl jsem tomu pánovi, »já vůbec nesmím pít, jsem invalida.« »A máš vůbec peníze? A jak to vypadáš?«

Druhý taxikář se radí s prvním, a Jablonski může nakonec „milostivě“ nasednout. Takové zkušenosti prožívá stále. Nejednou ho nepustili do lokálu, někdy s hloupými výmluvami jako »My už zavíráme!« a podobně.

Může člověk takové každodenní zápasy přijímat jako něco normálního a vydržet boj proti bezmyšlenkovitým předsudkům a přitom nezatrpnout a neupadnout do depresí? Jablonski to zřejmě dokáže.

Zvláště pozoruhodné je, že si vůbec nestěžuje na svůj osud a už vůbec se nehádá s Bohem: »Jak bych mohl? Kdybych dostal jiný život, kdo ví, zda by bylo všechno v pořádku.« A vůbec: »V hranicích, v nichž musím uspořádat svůj život, leží velké bohatství.«

Co mohu dělat jiného než sedět vedle něho zahanbena... a radovat se z tohoto muže, který navzdory všemu vidí svůj život tak pozitivně a vůbec neztrácí ani humor, ani životní radost.

Velkou pomocí je pro něho samozřejmě víra. Ta je pro něho mnohem víc než jen kus papíru, na kterém je napsáno, že byl pokřtěn. Láska k Bohu a láska

k bližním jsou pro něho nerozlučně spojeny. Jeho pohled se obrací od jeho vlastních problémů k druhým, kteří potřebují jeho pomoc.

Jablonski začíná s Bohem a vrací se skrze bližní opět k Bohu. Pro něho je zcela jasné: »S Bohem stojím, s Bohem využívám všechny své síly, abych druhým ulehčil život. Moje cesty vedou vždy k lidem. A přes lidi ke Kristu.«

Na této cestě k lidem bylo jedno »bratrstvo« nemocných, kde se schází mnoho postižených a které Jablonski poznal již v roce 1969. Bylo to pro něho jistě velké obohacení. Zde si nemocní a postižení pomáhají navzájem v životě i ve víře.

Nejdříve mu velmi pomohlo, že se stal trochu nezávislejší a samostatnější. Protože ustřední heslo »bratrstva« zní: »Vstaň a chod!« Mimoto Jablonski poznal v tomto společenství lidi, kteří jsou na tom ještě hůře než on a kterým rád pomáhá, aby si život lépe uspořádali. »Svůj čas daruji těm, kteří ho potřebují. Nejčastěji jsou to trpící v invalidních vozících nebo lidé zatížení jiným omezením, kterým rozumím, protože jsem se celý život potýkal s těmito hranicemi. Každý den je vyplněn cestami pro mé postižené přátele. Obstarávám jim, co potřebují, dělám jim ‚šoféra‘ k lékaři nebo jen tak na procházce.«

Jeden z jeho přátel ještě neviděl svatoštěpánský dóm. Fredi mu k tomu pomohl. 20 let měl přítele, který bydlel ve třetím poschodí, vypráví Jablonski s úsměvem, a ten někdy věřil, že všichni přátelé, které poznal, bydlí přinejmenším ve třetím poschodí. Ten nemohl vstát z lůžka. Doprovázel ho až do smrti.

Říkám, že chodit do třetího poschodí bylo jistě pro něho velmi namáhavé. Ale tu se dovídám, že on sám se svými rodiči bydlel v pátém vídeňském obvodu ve třetím poschodí. I když už jako 17letý žádal o přízemní byt nebo dům s výtahem, mohl se přestěhovat teprve v roce 1982. Tedy ještě o 17 let později.

Ale zpět k práci pro druhé, která vyplňuje jeho život. »Jsem hod-

ně na cestách. Nemám čas.« Aby mohl lépe a účinněji pomáhat svým nemocným přátelům, absolvoval v r. 1974 kurz první pomoci a kurz řízení motorových invalidních vozíků. (Kdo takový vozík používal, ví, že umí vyvádět nečekané kousky.)

Doma ošetřuje ještě svou 92letou těžce nemocnou maminku, která před tím sama celý život usilovala o to, aby ulehčila život svému synovi. Nyní je tady pro ni on. O Helgu, přítelkyni, která trpí těžkými depresemi, se stará již 23 let. »Jdu s ní po pěší zóně obstarat nákupy, nebo když je někdy zase strašně smutná, tak jsem prostě s ní. Vypravuji jí v těchto hodinách o své víře, protože ona o Bohu od svých rodičů nic neslyšela. Ptá se mne pořád znovu, proč Bůh dopouští, že jí tak trápí jejím utrpením. A ptá se, kde je ten Bůh, když ho tak potřebuje. Já jí vyprávím o svém životě, který je pro mě ‚zkouškou‘. Bůh mi utrpením klade otázku. V hranicích, které mi vymezil, mě hledá. V nouzi mi Bůh přichází vstříc a burcuje moji víru. Ptám se: Je to Bůh, kdo mne zkouší, anebo já vystavuji zkoušku Boha?«

Jen tak mimochodem se dovídám, že tento tak zkoušený člověk trpí rozednou plic, jeho páteř je jak otazník a nedávno jeden taxikář přehlédl jeho ruku, když zabouchával dveře kufru. Výsledek: přetržená šlacha a jeden prst už zůstane nepohyblivý.

Ale stále více nabývám dojmu, že to všechno není pro něho žádný problém. Daleko důležitější je pro něho nedělní mše svatá v jeho starém kostele v pátém okrsku, kam se, pokud možno, vypraví pěšky. A v neděli večer jede do charitního kostela v Meidlingu. Tam je obzvláště rád. Jeho zamilovanou písní je »Velký Bože, když se dívám na svět, který jsi stvořil..., jak jsi veliký!«

Je divné, že Fredi Jablonski by nechtěl s nikým měnit? A kdo je tak moudrý, tak odevzdaný, tak plný humoru jako on?

Alexandra Gaspariová
Vision 2000 6/99
Překlad -lš-

Japonští mučedníci

Za necelých 50 let po příchodu sv. Františka Xaverského do Japonska (15. 8. 1549) měla katolická církev v této zemi již 300 000 pokřtěných věřících. Mnozí však museli podstoupit mučednickou smrt. 5. února 1597 bylo v Nagasaki ukřižováno šest španělských františkánů, tři japonští jezuité a sedmáct japonských katolíků. V rozsudku smrti se hovoří o neuposlechnutí zákazu kázat křesťanskou víru: »Tito lidé lhali, když říkali, že jsou vyslanci z Filipín. Přišli do Japonska a zdržovali se zde bez povolení. Překročili zákaz a kázali kacířské bludy. Proto byli v Nagasaki ukřižováni.« Šagunův rozkaz byl podle místních obyčejů napsán na dlouhé desce a byl nesen v čele popravčího průvodu.

Mezi odsouzenými byly také děti. Dvanáctiletý Ludvík Ibaraki byl z průvodu odveden k zástupci guvernéra: »Chci ti zachránit život. Když se zřekneš křesťanství a budeš mne následovat, udělám z tebe slavného šlechtice.« Ale chlapec jen odmítavě zakroutil hlavou a řekl: »Slíbil jsem, že nezapřu svou víru a neurazím Boha. Radosti a pocty tohoto života jsou jako pěna na vodě, jako ranní rosa na trávě. Chceš-li mi skutečně zachránit život, zachraň křesťanství v Japonsku!«

Na popravčím poli nemohl malý Ludvík najít hned svůj kříž. Běhal celý polekaný, že se na něho zapomnělo. Nakonec se vrátil k viceguvernérovi a zeptal se: »Pane guvernére, kde je můj kříž? Chtěl bych ho obejmout a přitisknout na svou hrud'.« Když jej přibili na kříž, tiše se modlil. Když jej bodli do hrudi kopím, zvolal: »Ráj, ráj!«

Rodiče třináctiletého Antonína byli ještě pohané a chtěli zachránit život dítěte. Ale Antonín zůstal Kristu věrný a řekl svým rodičům: »Až se objevím v nebi před naším Pánem, určitě se budu za vás modlit.« Pak se obrátil ke knězi Petru Baptistovi a řekl: »Otče, slíbil jste nám, mně, Ludvíkovi a Tomášovi, že až budeme viset na kříži, budeme zpívat: Laudate, pueri, Dominum. Začněte zpívat!« Když kněz neodpovídal, začal chlapec sám a ostatní mladí a někteří svědkové se k němu přidali.

Pius IX. oznámil 8. června 1862 v bazilice sv. Petra: »Protože těchto 26 mučedníků položilo život za naši svatou víru, budou dnes prohlášeni za svaté. Věřící všech zemí nechť je uctívají a prosí o přímluvu. 5. únor bude dnem jejich památky.«

J. Glazik, Der Fels 2/97

Sv. Pavel Miki
s dalším křesťanem
cestou na popraviště

Řím 1944

»Vystoupil jsem pomalu po dřevěných schůdkách a viděl jsem je v zářii pochodně. Leželi jako rozbité hračky: řada přes sebe hozených těl, jejichž hlavy a údy bezvládně visely.« V onom březnu 1944 byl Giuseppe Perinella mladičkým duchovním, který bydlel v řádovém domě salesiánů nedaleko katakomb sv. Kalista. Dnes s hlubokým pohnutím vzpomíná na onen den před více než padesáti lety, kdy našel pět svých kamarádů v krvavé lázni ve Fosse Adreatine. Na rozkaz SS-Obersturmbandführera Herberta Kapplera zabili příslušníci SS více než tři sta Římanů ranou do týla.

Byla to nejtragičtější událost okupace Říma. 23. března partyzáni na Via Rassela v centru Říma spáchali atentát, při kterém zahynulo 33 německých vojáků. Za každého z nich zastřelili 10 osob, převážně italské příslušnosti.

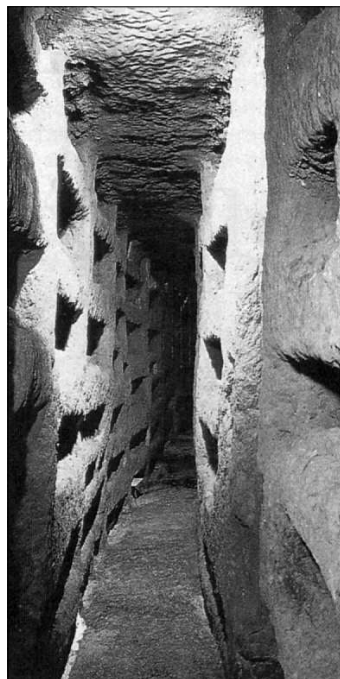
Nakonec bylo 335 mrtvol nalezeno v pískových dolech nedaleko katakomb sv. Kalista. Ale o objevení místa, kde se masakr udál, nebylo zatím žádných zpráv. »Toto mlčení je ve skutečnosti ojedinělé,« konstatuje historik Francesco Motti, který se zabývá rekonstrukcí událostí pro historii salesiánů na stránkách *Ricerche storiche salesiane*. Snad je to vina salesiánů, kteří nezanechali žádné poznámky ani v archivech. Snad

Němečtí vojáci na náměstí Svatého Petra v Římě

je to také opomenutí historiků. Ale ještě je možno zjistit, jak se to tehdy seběhlo, protože někteří současníci jsou ještě naživu.

A tak jmenuje salesiánský kněz Enrico Bolis po padesáti letech poprvé místo pomsty: »Kromě Giuseppe Perinelly a mne byli při tom ještě Don Giovanni Fagiolo, Carlo Ganti, Antonio Fabris a Federico Dovic. Don Fagolo prosil mne a Perrinellu, abychom jej doprovodili k Fosse Adreatine, protože tam se toho dne shromáždil velký počet Němců. Ti ostatní se k nám cestou přidali.«

Katakomy sv. Kalista

Nacisté by byli ohromeni, kdyby se dověděli, jaké akce podnikali »rozvážní« řeholníci, kteří spravovali katakomby sv. Kalista. Zatím nebylo o jejich podnikání nic známo. Jen ve zprávách hnutí odporu, které se objevily po skončení války, bylo něco dokumentováno. »Naši starosti bylo poskytnout těm, kteří hledali skrýš, všechno, co potřebují,« informuje dnes Don Giorgi z ústavu salesiánů v Monticelio nedaleko Říma. »Někteří se u nás skrývali jen několik dní, jiní delší čas. Dvě

Řádový dům salesiánů nedaleko katakomb sv. Kalista

židovské rodiny u nás zůstaly několik měsíců. Dali jsme jim k dispozici světnice v truhlářství. Odtamtud bylo v případě nebezpečí snadné zmizet v katakombách, protože vchod byl docela blízko. Oblékli jsme dva židovské mládence do klerik a nechali jsme je účastnit se některých našich pobožností, aby nebudili podezření.«

Jen málo členů komunity salesiánů a zemědělské školy, kterou vedli, vědělo, co se odehrává v podzemních chodbách řádové budovy. »Z opatrnosti jsme o tom hovořili i mezi sebou jen tehdy, když to bylo naléhavě nutné,« vysvětluje Gino Cascioli, který byl tehdy ředitelem zemědělského vzdělávacího střediska. Mimoto uskladoval Don Giorgi v katakombách munici a zbraně, které předával partyzánům.

V podzemních chodbách vládl čilý život. Kromě Židů zde byli také Němci, Italové, Angličané a Američané. K podzemnímu společenství patřily desítky osob. Duchovní jim poskytovali slavníky ke spaní a přiváděli je v určitou dobu na povrch k jídlu. Zásobovali je z produktů zemědělského podniku, k němuž patřilo také tři stáky. Jednotlivé skupiny o sobě nevěděly. »Chtěli jsme předejít nepříjemným případům,« vysvětluje profesor Cascioli. U vchodu do katakomb se ces-

ty dělily na čtyři směry. Každá skupina obývala jeden okrsek. Mimoto existoval systém zvonků, jimiž bylo možno v případě prohlídky vyhlásit poplach. Ale v podstatě jsme je nemuseli použít. Mimo katakomby jsme měli tabulky, které oznamovaly, že katakomby se nacházejí na extrateritoriálním území. Bylo na nich napsáno: »Tyto objekty slouží náboženským účelům a patří Vatikánu. Jakékoliv prohlídky jsou zakázány.«

Vzhledem ke svým aktivitám byl Don Giorgi ve styku s Mons. Hugh O'Flaherty. Tento irský duchovní pracoval v Kongregaci posvátného oficia a vybudoval podzemní síť, aby mohl skrývat osoby a opatrovat novou identitu válečným zajatcům, utečencům a Židům. Don Giorgi vzpomíná: »Bylo to před Velikonocemi 1945. Válka se chýlila ke konci, a tu mne zavolał Mons. O'Flaherty a vysvětlil mi, že Pius XII. by chtěl poznat ty duchovní, kteří během války zvláštním způsobem provozovali charitativní činnost. Setkali jsme se s Piem XII. na soukromé audienci v sále vedle vaticánské tiskárny. Pius XII. nám s dojetím děkoval za pomoc, kterou jsme poskytovali Židům, kteří mu, jak řekl, „obzvláště leželi na srdci“.«

Stefano M. Paci
30giorni 5/94, překl. -lš-

Svatý farář Arský 24

Farář Arský pokaždé poukázal na to, že veškerá jeho starost patří duším, a občas prohlásil: »Mám sto chutí zakázat svatě Filoméně, aby působila zázraky pro tělo. Ona musí především uzdravovat duše. Toto ubohé tělo, které ztrouchniví, není přece nic velkého...«

Nicméně vroucně prosil sv. Filoménu, aby uzdravila lidi, kteří k němu přicházeli odjinud s tělesnými neduhy...

Jsou známy četné případy, kdy jediným světcovým slovem bylo způsobeno zázračné uzdravení. Tak přišla jednou jedna žena o berlích.

Farář Arský ji potkal na ulici, měl s ní soucit a řekl: »Tak jen běžte!«

»Udělejte, co vám řekl,« dodal abbé Toccanier, když se chorá nehýbala.

Nato odložila berle a kráčela jako zdravý člověk. Když to lidé zpozorovali a seběhli se, farář řekl uzdravené: »Berle si vezměte s sebou domů!«

V aktech svatořečení je uvedeno takových případů na třicet. A když už byl proces uzavřen, přišly další podobné zprávy.

Ale farář Vianney nepřikládal tělesným uzdravením žádný význam, jemu šlo především o věci, které se týkají vnitřní proměny člověka.

JEHO DUCHOVNÍ ŽIVOT

Farář z Arsu připomíná v jistém ohledu pouštní otce. Víme o něm, že stále znovu a znovu četl životopisy svatých a zvláště otců pouště. Když uvážíme jeho nadlidský půst, můžeme mít zato, že jej praktikoval při svém kněžském životě, pokud mu to umožňoval výkon povinností jeho úřadu. O tom platí jeho výrok: »Nevědomost a nestřídmost jsou dvě těžké chyby.«

Při pohledu na jeho přísný život dospíváme k přesvědčení,

že chtěl následovat pouštní otce. Podle nich omezil na minimum svou stravu, jedl sotva tak, aby zůstal práceschopný.

Totéž platilo o jeho spánku. I zde se řídil příkladem poustevníků, aby si našel více času pro modlitbu. Svátý Antonín, sv. Makarius a sv. Pachomius mu sloužili zřejmě za příklad nočního »bdění a modlitby«.

Farář Arský říkával: »Mám dobré tělo: spokojí se s trochou pokrmu a s jednou nebo dvěma hodinami spánku, a mohu opět pracovat.«

Jeho půst a pokání vycházely z příkladu poustevníků. Ale sám půst a bdění nic neznamená; farář Vianney si byl vědom, že musí držet tělo na uzdě, aby duch měl svobodu. Hledal to podstatné: Hledal jednoho Boha ve třech osobách, pramen všeho dobra a vši dokonalosti.

Jedním slovem: »Směrnici celého jeho duchovního života byla Nejsvětější Trojice.«

Ve svém breviáři stále nosil obrázek Nejsvětější Trojice. Kateřina Lassagnová o něm říká: »Nejpřednější ctností pana faráře byla jeho víra v Nejsvětější Trojici.«

Vypráví také o zvolání faráře Vianneye: »Ó, jak je šťastný ten, kdo se modlí! Malý tvor jako já smí mluvit s Velkým a Mocným. Když se modlíme a když přijdeme do kostela, abychom se modlili, působíme radost třem osobám Nejsvětější Trojice. Kéž bychom uměli pochopit toto štěstí! Jak vznešené je to dílo, když křesťan je obdařen štěstím, že může hovořit s Bohem!«

Není divu, že *znamení kříže* hrálo v životě svatého kněze velkou roli. Kdykoliv přece křesťan dělá znamení kříže, obnovuje svou víru v Nejsvětější Trojici.

Kateřina Lassagnová o tom píše: »I když byl přímo utlačován lidovými masami, které se

za ním valily, vždy jsem mohla pozorovat, jak se před jídlem i po něm usebral a s hlubokou úctou dělal znamení kříže...«

Jaký je to pro nás příklad! Jak často se pro nás znamení kříže stává zvykem a my zapomínáme vyjádřit tímto znamením svou víru a svou lásku k Nejsvětější Trojici.

Ještě jednou se musíme vrátit k příkladu poustevníků v životě faráře Vianneye. V jednom spisu, který byl napsán kolem roku 500, čteme o jednom pouštním otci: »Jeden bratr přišel k Makariovi Egyptskému a řekl: „Otče, řekni mi jen jedno slovo, abych věděl, jak se mohu zachránit.“ A stařec odpověděl: „Jdi na hřbitov a nadávej mrtvým, jak jen umíš.“ Bratr udělal, jak mu bylo uloženo. Pak se vrátil k šedivému poustevníkovi, aby mu oznámil, že splnil svůj úkol. Ten odpověděl: „A co ti mrtví odpověděli?“ – „Nic!“ odpověděl bratr. „Tak běž zítra na hřbitov znovu a dělej mrtvým všemožné komplimenty.“ Bratr udělal, jak mu bylo poručeno, a měl pro ně ta nejkrásnější jména: „Apoštolové, svatí a spravedliví!“ Pak se vrátil zpět k otci a řekl: „Chválil jsem je.“ – „A co ti řekli?“ – „Nic!“ prohlásil bratr. Na to poustevník: „Teď jsi zkusil, že ti vůbec nic neodpověděli ani na tvé nadávky, ani na tvé oslavné řeči. Nuže dobře. Češ-li být navěky blažený, podobej se mrtvému. Nestarej se ve svém životě ani o hanu, ani o chvalořeči, kterými tě lidé občas obdaří, a budeš zachráněn.“« (Apophtegmata patrum, svazek 65, oddíl 272)

V ony dny, kdy byl farář Vianney ze všech stran očerňován a obviňován, radili mu kněžští přátelé, aby se ohradil. Ale on jednal podle příkladu pouštního otce Makaria a mlčel. Jindy pověděl farář, když přišla řeč na roztržitosti při modlitbě: »Mouchy se nezdržují ve vroucí vodě. Spadnou jenom do studené nebo do vlažné vody!«

MLADÍ V JUBILEJNÍM ROCE

Po celý Jubilejní rok se budou v Římě konat modlitební setkání mládeže, eucharistické adorace, přátelská setkání ve farnostech a společné návštěvy katekomb. Mezinárodní mše svatá pro mládež je každou sobotu v 17 hod. v bazilice sv. Ambrože a Karla. Každý den je »Setkání svědectví a modlitby« v římském kostele sv. Vavřince. Každou středu ve 21 hod. je setkání mladých poutníků na náměstí Sv. Petra. Očekává se, že papež podle možnosti požehe poutníkem z okna své rezidence.

I toto přirovnání měl farář Vianney ze jmenované knihy o pouštních otcích, kde čteme: »Jeden bratr prosil pouštního otce Poemia o radu. Ten odpověděl: „Dokud tvůj hrnec stojí na ohni, mouchy ani jiný hmyz se k němu nepřiblíží. Ale když vychladne, hrnou se na něho. Tak je tomu i s mnichem: Dokud se modlí a rozjímá, nenajde zlý nepřítel možnost, jak nad ním zvítězit.“« (Apophtegmata patrum, svazek 65, oddíl 349)

Z toho je zřejmé, jak velice chodil farář Vianney do školy právě k pouštním otcům a jak uspořádal svůj život podle jejich rady. To nejdůležitější je, aby »hrnec«, jak říká pouštní otec Poemius, »stál vždy na ohni«, to znamená, aby byl udržován oheň božské lásky přísnou a kající modlitbou a životem obětí. Jen to je důležité. Jen to je správná cesta k nebi.

(Pokračování)

Krakovská mise

15. dubna 1964

Bylo by málo produktivní rozvádět teze, podle kterých rozvíjel svou argumentaci Hochhuth ve své hře »Náměstek«,⁽¹⁾ a hledat neexistující dokumentaci.

Je nepřijatelným paradoxem uvěřit, že právě Hochhuth v této hře předkládá dodatečně za skutečnost, že to byla linie katolické církve a především papeže, která měla vést k nedozírné tragédii druhé světové války. V rámci této strašlivé války představuje zajisté hubení židovské rasy to nejtragičtější a nejnelidštější, co se od této války nedá nijak oddělit.

Žádný vážný historik nemůže připouštět, že Hitlerovu válku je možno oddělit od uskutečňování takřka vědeckého šíleného programu obsaženého v knize *Mein Kampf*, jak to schematicky načrtl Žid Rosenberg. Svět těžce zaplatil za to, že podcenil onen pseudovědecký a nespoutaný nesmysl.

Stejně tak svět nevěnoval dostatek pozornosti postoji a varování katolické církve. Protože i když jsou to zdánlivě teoretické úvahy, mají ve skutečnosti charakter konfrontace dogmatu s časovými danostmi: jsou to promyšlené studie o zlu nynější

doby a o přiměřené terapii ve světle učení a zásad, jejichž nositelkou je katolická církev.

Proti Hitlerovi

Slavná encyklika Pia XI. *Mit brennender Sorge* (S palčinou starostí, 14. března 1937), která dlouho zrála a byla jako úder blesku proti národnímu socialismu, představuje jednou provždy zcela ojedinělý případ. Především pro svou doktrinální výpověď, pro svou odvahu a pro svou pohotovost, s jakou byla vyhlášena. Mezi jiným však také pro rozhodující význam, jaký má pro objasnění historické odpovědnosti.

Papežský dokument byl v Německu rozšířen konspirativní cestou s velkou obezřetností, velkým rizikem a velkými těžkostmi. To samo o sobě bylo již jasným napomenutím a mělo to přimět světovou veřejnost, aby se zamyslela nad nacismem a semkla se proti němu.

Ale stal se opak. Když odezněl první šok, začal svět pokládat papežskou obžalobu za nicotnou.

Mocenskou skupinu, kterou papež tak odvážně a slavnostně obvinil z křivopřísežnictví, a to výrazy, které by za jiných časů musely znamenat osvobození národa od poddanské povinnosti, světová veřejnost dále přijímala do svého středu. Tato slova »poddanská povinnost«, kterými papež odňal z výše svého učitelského úřadu veškerou čest, pravdu a věrohodnost, slova, která nyní postrádala dobrou víru jednotlivce, veřejnosti i celého světa, tato slova, která se vymykají jakékoliv právní normě a morálce, zůstala dále v platnosti.

V Itálii, Anglii, Francii a Americe se bez ohledu na zcela jednoznačné papežské stanovisko nadále vyjednávalo s tyrany, pokud se přímo neusilovalo o politické a hospodářské výhody.

Pius XI. a kardinál Pacelli při zahájení vysílání radia Vatikán

Taková byla skutečnost: Pokud se Hitlerovi přímo netleskalo, pak se svět omezil na to, že zůstal potichu a posuzoval nacisty ve zcela jiném tónu, než jaký předložila katolická církev ve své drastické a naprosto jednoznačně obžalobě.

Když neozbrojená církev, která otevřeně odhalila a odsoudila tyranii, zůstala sama a izolovaná, byla vystavena pronásledování, které bylo tu zcela bezostyšné a zákeřné, tu opět skryté a pokrytecké. Jen odvážnému nasazení biskupů, kléru a německých katolíků je možno děkovat, že z toho mohla vyvážnout bez výrazných ztrát. Nacistům se nepodařilo katolickou víru vymýtit.

Encyklika představovala závěrečný akt opozice, kterou živila katolická církev a kterou dirigoval kardinál Pacelli.⁽²⁾

Spojení mezi německými katolíky a Státním sekretariátem ve Vatikánu bylo tehdy známé. Také bylo známo, že kardinál Pacelli si vyhradil právo sám zkoumat a rozhodovat v otázkách, které se týkaly Německa. Nepřipouštěl žádné vměšování.

Není proto divu, že kardinál Pacelli, který byl inspirátorem a autorem neslýchaného slavnostního odsouzení, musel protrpět nacismus v době jeho nástupu k moci.

Odveta nacistů nepřekvapila. Jejich palba ho měla již dávno na mušce. Nikdo nebyl v nacistickém tisku více pomlouván, očeřován, zostuzován a zesměšňován.

Při svých oficiálních cestách do Francie nikdy nezapomněl při pozdravu vysoce postaveným osobám a hlavám států zmínit se také o zaměstnancích železnic a vzdát čest těm, kteří řídili jeho papežský vlak. Loučil se s železničáři jako se svými hostiteli. Nacisté špatně pochopili toto gesto zdvořilosti a vykládali si je groteskně jako demagogii milovníka komunismu, který je závislý na demokraciích.

Když cestoval do Ameriky, aby navštívil tuto velkou zemi, jejíž katolická hierarchie podporovala své německé bratry, poplivaly jej Goebelsovy noviny jako Roosewelta poskoka.

Ba ještě hůře, jako výrůstek zednářského židovství a typického představitele demoplutožidovského zednářství.⁽⁴⁾

V srpnu roku 1943 mi kardinál Faulhaber při mé návštěvě Mnichova vyprávěl jednu historku, která, jak myslím, byla dlouho neznámá a kterou bych chtěl vylíčit vlastními slovy. Krátce před slavným odsouzením nacionálního socialismu přijal Pius XI. německého kar-

Papež Pius XII.

dinála Faulhabera z Mnichova, Schulteho z Kolína, Bertrama z Vratislavi a biskupa von Preysinga z Berlína a Galena z Münsteru. Soukromé audience se zúčastnil také kardinál Pacelli. Papež s nimi obšírně prohodil situaci v Německu a možnost slavnostního aktu. Pak je požádal, aby svobodně vyjádřili svá pozorování a návrhy.

Když se seznámili s hrubým návrhem encykliky, vrátili se kardinálové a biskupové zpět k papeži.

Společně uvítali zdařilé odhalení bludů, dokumentované vyložení postojů, které odporují všem morálním principům, a zdůraznění nevyhnutelné povinnosti církve zachovávat přirozený zákon a v důsledku toho výslovně převzít odpovědnost v nejistotě, která se netýká pouze vztahů Svatého stolce a Říše, nýbrž také vztahů mezi Říší a německými katolíky, což bylo nesporné.

Možnost otevřeného konfliktu byla zřejmá.

Velký starý papež, který byl zřejmě potěšen přesvědčivým jednomyslným souhlasem svých

prostředníků, obrátil nakonec svůj ukazováček na kardinála Pacelliho. Udělal pomlku, při které jeho posluchači zmlkli a jejich pozornost vzrostla. Pak papež prohlásil pomalu a slavnostně: »Poděkujte jemu...! Všechno udělal on. ...Ano, je to on, kdo všechno udělal.« A významně pokračoval: »A jemu musíte děkovat... illum oportet crescere... me autem minui...!⁽⁵⁾ Jeho hvězda musí vzházet, zatímco moje zapadá!«⁽⁶⁾

Proti válce

Pokládal jsem za věcné připomenout atmosféru, ve které dokument dozrával. Jen to může dát úplnou odpověď na strašnou otázku, která byla postavena opožděně po samotné události zdeformovaným svědomím.

Kdyby tehdy většina německého národa a světové svědomí sdílely zpozdilý názor Hochhuthův, jak byl včas naznačen Svatým stolicem, nepotřeboval by dnes velký německý národ spisovatelovu dodatečnou, nízkou obhajobu.

Kdyby Německo, Židovstvo, svět vzaly vážně první troubení

sírén, byl by mýtus Nibelungů redukován do svých reálných proporcí a ztratil by vítr z plachet dřívě, než mohl vyrazit na své ničivé a smrtelné tažení. Hochhuth nemá oprávnění k otázce, proč papež mlčel. Spíše se měl ptát, proč svět byl tak hluchý k papežovu volání na poplach, které zůstalo tak bez ohlasu v oné době, kdy »mírem mohlo být všechno zachráněno a válkou všechno ztraceno«.⁽⁷⁾

Tak bylo nakonec lidstvo postaveno před problém: v nepředstavitelném vývoji se vrací zpět na dráhu strašné světové války. Této děsivé války, která na svém tažení škrtla jakoukoliv zmínku o lidskosti a civilizovanosti.

Je historicky prokázáno, že strategické Hitlerovy plány mohly být zmařeny, kdyby se věnovala pozornost náboženské autoritě, která je s přiměřenou slavnostností obžalovala, nebo lépe řečeno uvrhla do kladby.⁽⁸⁾ Byla to jediná autorita, která se odvážila otevřeně se postavit proti nepříteli a také jediná byla vystavena represáliím.

(Dokončení)

V Praze proběhlo zasedání České biskupské konference. Dosavadnímu předsedovi kard. M. Vlčkovi skončila doba jeho funkce a podle nových stanov už nemůže být volen znovu. Biskupové ČR zvolili novým předsedou ČBK moravského metropolitu Mons. Jana Graubnera, arcibiskupa olomouckého. Místopředsedou byl zvolen královéhradecký biskup Mons. Dominik Duka OP. Oběma zvoleným upřímně blahopřejeme! Čtenáře prosíme, aby svými modlitbami provázeli nového předsedu i místopředsedu ČBK a všechny naše otce biskupy.

Redakce

Poznámky:

⁽¹⁾ Tento článek, který byl napsán pro týdeník *Vita*, přivodil nový obrat v obraně Pia XII. Objevil se v okamžiku největšího napětí a vyvaroval se úskočné polemiky, která by se opírala o hypotetické dokumenty. Šlo pouze o ta fakta, argumenty a otázky, které byly dostupné. Obrana Pia XII. se opírá o fakta a argumenty, které vycházejí z dokumentů archivu Svatého stolce. O rok později P. Robert Leiber SI a o pět let později P. Burhard Schneider SI v *L'Osservatore Romano* komentovali pátý svazek oficiální dokumentace.

⁽²⁾ Židovský historik P. E. Lapide v knize *Roma e gli ebrei: l'aziende del Vaticano a favore delle vittime del nazismo (Řím a židé: akce Vatikánu ve prospěch obětí nacismu)*, Mondadori, Milán 1967, s. 163–164: »12. března pomocí zvláštního kurýra bylo do Berlína dopravě-

no 25 exemplářů encykliky s datem 14. března 1937. Přiloženy byly náležavé instrukce, podle kterých měla být encyklika co nejrychleji přečtena ve všech německých kostelích. Skutečně byla encyklika ve svém plném rozsahu 12 stran přečtena ze všech německých kazatelů 21. března na Květnou neděli. Hitler velmi dobře porozuměl této encyklice, i když byla napsána v diplomatickém taktu. Již 22. března se v novinách *Völkischer Beobachter* objevil jedovatý protiútok proti »židovskému Bohu a jeho náměstkovi v Římě«. Orgán SS *Das Schwarze Korps* označil encykliku za »nejneuvěřitelnější z „pastoračních listů“ Pia XI.; každou větu je možno pokládat za urážku Německa«. Německému vyslanci u Svatého stolce bylo nařizováno, aby se neúčastnil velikonočních slavností, a všichni němečtí diplomatictí zástupci v Evropě byli informováni z nacistického ministerstva

zahraničních věcí o »hlubokém rozhořčení Říše«. Dále byli informováni, že tuto encykliku pokládá Říše za výzvu k válce..., která »vyzývá německé katolíky, aby se postavili proti autoritě Říše«.

⁽³⁾ Tato skutečnost potvrdila jednomyslnost, která panovala mezi Piem XI. a jeho státním sekretářem Pacellim. Mezi oběma panovala naprostá důvěra. V tomto historickém případě šla ruka v ruce vůle obou osobností, aby do encykliky vložily to, co si na jedné straně myslel papež a na druhé straně jeho státní sekretář.

⁽⁴⁾ 3. ledna 1964 se P. E. Lapide zastal Pia XII. v pařížském listu *Le Mond*. Tehdy ještě neuvedl žádný z argumentů, které jsou obsahem jeho knihy *Roma e gli ebrei*, která vznikla na základě nesmělé polemiky kolem Hochhuthova představení. Lapide sevřel neprozřetelného dramatika do kleští faktů, které

jeho teze zbavují jakéhokoliv podkladu.

⁽⁵⁾ Jan 3,30.

⁽⁶⁾ R. Leiber SI v *Gente* 5. 3. 1965, č. 9., str. 24: »Před nacismem se nikdy nekapitulovalo. Pacelli pochopil nejdříve jako státní sekretář a pak jako papež nebezpečí národního socialismu. To vyplývá z encykliky *Mit brennender Sorge*, která podle návrhů kardinála Faulhabera dostala konečnou podobu od kardinála Pacelliho. V té době byl Pius XI. těžce nemocen a já si vzpomínám, že podržel u sebe Pacelliho text dva dni, udělal drobné opravy a pak jej podepsal. Tato encyklika, která odhaluje pravou tvář národního socialismu, je dílem kardinála Pacelliho.«

⁽⁷⁾ Rádiové poselství z 24. srpna 1939.

⁽⁸⁾ Biblická pohana, kterou měl na mysli Pius XI., zní: *Dissipa gentes quae bella volunt* (Ž 68,31) – Rozpraš válkychtivé národy.

pod státním dozorem?

Mediální kampaň kolem čtvrtého zvolení profesora ThDr. Václava Wolfa do čela Katolické teologické fakulty UK nabývá varovných rozměrů. Lidové noviny v tažení proti profesoru Wolfovi i proti KTF hrají smutný prim. V jejich podání „Univerzité Karlově znovu hrozí skandál“, protože akademický senát opět prosazuje „nechvalně proslulého fundamentálního děkana Václava Wolfa“.

Co se tím míní, neví zřejmě ani LN. Kdyby byl dr. Wolf „fundamentalistou“, musel by totiž například učit, že ženy nesmějí chodit bez šátku na hlavě, neboť tak psal apoštol sv. Pavel. Fundamentalismem, který má hanlivý příděch především z islámských militantních hnutí, se zajisté dobře hází po těch, kteří odmítají podříditi katolickou víru módním, nebo přímo rozkladným vlivům.

Završením útoků proti profesoru Wolfovi, demokratickému rozhodnutí akademického senátu KTF i celkovému směřování fakulty je ovšem článek pedagoga Filozofické fakulty UK P. Pavlovského s ultimativním titulkem „Církevní školy jen soukromé“. Jeho útok, který uveřejnily LN 20. ledna 2000, se již obrací proti celé církvi, a nejen katolické. Řečený pedagog v roli daňového poplatníka kategoricky požaduje, aby „konzervativní katolíci“ nevychovávali další věřící v témže duchu „za peníze ze státního rozpočtu“. Zajímalo by mě, podle čeho rozlišuje, která teologie je liberálnější a která konzervativnější. A i kdyby to dokázal rozlišit, proč je nakvašen právě jen na jednu z nich?

Což jestli se jinému pedagogovi ještě jiné fakulty zdá horší teologie opačného znaménka? Ten naopak může – coby daňový poplatník – také žádat, aby se ve státní škole učilo jen to, co jemu vyhovuje. Ale kdo má o jejich věroučném sporu rozhodnout? Budou snad o učebních osnovách českých bohoslovců hlasovat všichni pedagogové všech fakult jen proto, že studium duchovních z dobrých důvodů financuje stát?

Stát má při stále odkládaném a zpochybném navrácení nakradeného církevního majetku také ještě jiné finanční povinnosti k českým církvím. A jak je plní? Pan Pavlovský se o tom může přesvědčit ve zchátralých církevních stavbách, ale musí dát pozor, aby mu nějaká nespadla na hlavu. Mám ovšem z jeho vyjádření dojem, že by české církve, k nimž se při sčítání lidu přihlásily čtyři miliony občanů, zase rád viděl pod kuratelou přátel starých pořádků, jimž je náboženská svoboda zásadně proti srstí.

JUDr. Ing. Jiří Karas, poslanec PČR
27. ledna 2000

První setkání

O tom, co se stalo v Lurdech
11. února 1858, nás informuje
sama Bernadetta Soubirousová

Když jsem byla poprvé u jeskyně, šla jsem se dvěma děvčaty na břeh řeky Gave sbírat dříví na topení.

Když jsem přišly k mlýnu, zeptala jsem se obou děvčat, zda se nechtějí podívat, kde voda z mlýna opět vytéká do řeky Gave.

Řekly: »Ano.«

Pak jsem šly kolem mlýnské stoky. Když jsem přišly k místu soutoku, byly jsme před velkou jeskyní.

Protože jsme nemohly jít dále, začaly se moje průvodkyně brodit před jeskyní na druhý břeh.

Zůstala jsem sama na této straně řeky.

Šla jsem zpět k jeskyni a začala jsem zouvat své boty a punčochy. Sotva jsem svlékla první punčochu, uslyšela jsem šelest. Viděla jsem, že stromy se nehýbají.

Pokračovala jsem v zouvání. Ještě jednou jsme uslyšela šelest jako náraz větru.

Zvedla jsem hlavu a podívala jsem se do jeskyně. Viděl jsem bíle oděnou Paní. Měla na sobě bílý šat, modrý pás a žlutou růži na každé noze v barvě řetězu svého růžence. Perly jejího růžence byly bílé.

Když jsem to spatřila, protřela jsem si oči. Myslela jsem, že mám přelud. Ale viděla jsem stále stejnou Paní.

Strčila jsem ruku do kapsy a vytáhla svůj růžence. Chtěla jsem udělat znamení kříže. Nemohla jsem však zvednout ruku k čelu. Klesla mi dolů.

Nyní vzala Paní růžence, který držela v rukou, a udělala znamení kříže. Zkusila

jsem se požehnat, a teď to šlo. Vzala jsem svůj růžence.

Zjevení propouštělo perly mezi svými prsty, ale rty nehýbalo.

Klekla jsem si a začala jsem také propouštět zrnka růžence mezi prsty a dívala jsem se při tom nepřetržitě na krásnou Paní.

Když jsem skončila svůj růžence, zvala mě Paní prstem k sobě. Ale já jsem se neodvážila tam jít a zůstala jsem stát na místě.

Pak zjevení náhle zmizelo.

Když jsme nasbíraly tři otepi roští, vracely jsme se domů.

Cestou jsem se ptala svých průvodkyň, zda něco neviděly. »Ne,« odpověděly.

Nechtěla jsem nic říci. Celou zpáteční cestu se mě ptaly, co jsem viděla.

Nakonec jsem se rozhodla, že jim to řeknu, ale pod podmínkou, že o tom s nikým nebudou mluvit. Slibily mi, že zachovají tajemství. Pak jsem jim řekla, že jsem viděla bíle oděnou Paní. Ale že nevím, kdo to byl. Sotva jsme přišly domů, neměly moje průvodkyně nic pilnějšího na práci než vsude rozhlašovat, co jsem viděla.

Tak to bylo poprvé. Bylo to ve čtvrtek 11. února 1858.

Podle -sks- 12/98
Překlad -ls-

Speciální nabídku poutních zájezdů k miléniu roku 2000 zašle Marta Vondráková, KCK Misie, Masarykovo nám. 46, 751 03 Brodek u Přerova, tel.: 0641/74 11 50.

Ozvučování kostelů a přednáškových sálů • Návrh, dodávka i montáž po celé ČR • Variabilní systém • Zlepšení srozumitelnosti a odolnosti proti akustické zpětné vazbě • Bezdrátové mikrofony ruční i klopové • Ozvučení elektronických varhan • Přenosné ozvučovací zařízení na síť i baterie • **Rostislav Ryčlík, Za Humny 1830, 688 01 Uherský Brod, tel./fax: 0633/63 70 18**

INTERNETOVÁ ADRESA SVĚTLA
<http://www.ova.inecnet.cz/svetlo>
e-mail: svetlo@ova.inecnet.cz

FATIMSKÝ APOŠTOLÁT KOCLÍŘOV
u Svitav zve na pouť vždy v první sobotu v měsíci. V Jubilejním roce 2000 je možno získat odpustky Svatého roku 2000.

VÍKENDOVÉ SETKÁNÍ MLÁDEŽE
11.–13. února – **Jubileum 2000 očima mladých lidí – děti Panny Marie** – duchovní obnova, turistické a sportovní odpoledne, modlitební večeřadlo, mše svatá a „live“ představení rockových pašijí Adriana Snella – muzikál The Man (společnost chrámových hudebníků M. Diviše Musica Animata Třebíč a rocková skupina Archa). Cena 100 Kč na osobu (pro mládež 14–30 let). V ceně jsou dva noclehy. Stravování, vstupenky na muzikál. Možná rezervace i pro větší skupiny na adr.:
ČM Fatima – Fatimský apoštolát
569 11 Koclířov u Svitav č. p. 195
tel./fax 0461/54 31 64

AKTIVITA SPONZORŮ

Jubilejní rok přitahuje nejen poutníky, ale i sponzory. Turínská firma FIAT uzavřela s Vatikánem dohodu, podle které dodá 100 luxusních limuzín pro čestné papežovy hosty. Koncern Telecom Italia investoval 1 mil. \$ na výstavbu nové telefonní ústředny ve Vatikáně, která umožňuje poutníkům rychlé spojení s celým světem pomocí telefonů i Internetu.

SYMPOZIUM O LEPŘE

Ve Vatikáně se konalo v lednu mezinárodní sympozium o Mansenově chorobě (malomocenství), které zorganizovala Papežská rada pastorační pracovníků ve zdravotnictví a Italské sdružení přátel Raoula Follerau. Na světě je stále 15 mil. osob postižených leprou.

DIPLOMATICKÉ STYKY Vatikánu

Apoštolský stolec navázal diplomatické styky se státem Bahrajn. Je to 171. stát, se kterým má Vatikán diplomatické styky. Stát Bahrajn s hlavním městem Manama má

necelých 700 km² a leží na Arabském poloostrově u Perského zálivu. Je to konstituční monarchie. Z 600 000 obyvatel je 63 % Arabů, zbytek tvoří Evropané. V čele státu je šejk Kalif ibn Salsam al-Kalif.

PRVNÍ MUČEDNÍK

Prvním katolickým mučedníkem roku 2000 je mladý seminarista Yosef Jami ze společnosti Božího slova, který byl zavražděn 1. ledna v Ende v Idonézii. Ende je nejvíce křesťanské místo v jinak islámském státě a je sídlem metropolitů. V minulém roce zahynulo násilnou smrtí 31 misionářů, kněží, sester a řeholníků i laiků.

BUDDHISTÉ PROTI VÁLCE V ČEČNĚ

Japonští buddhisté zrušili na protest proti válce v Čečně stavbu pagody v Moskvě. Měla to být »pagoda míru«. Mnich Junsej Terasava prohlásil: »Je to něco otřesného, když na přelomu tisíciletí se uskuteční zmrtvýchvstání vojenských upírů koloniálních válek a imperialistického Ruska. Současná válka připomíná po všech stránkách kav-

kazskou válku z dob carského Ruska. Jen lži zaslepený národ může podporovat takovou válku a lež zatemňuje moji naději na mír v 21. století.« Mnich dodal, že ruská společnost se musí vymanit z kultu síly, války a strachu zděděného z minulosti a začít budovat opravdovou a trvalou kulturu míru v Rusku nového století.

KOSOVO

Islámští extremisté v Kosově stále více ohrožují albánské katolíky. Jak informoval P. Štěpán Kusan SI, nejvíce jsou ohroženy rodiny, ve kterých jsou kněží. Nepřátelský postoj muslimů je evidentní již u dětí. O památce sv. Mikuláše byly podpáleny dva domy patřící františkánům.

SILVESTR BEZ PROBLÉMŮ

Zahájení Jubilejního roku o silvestrovské noci se v ulicích Říma obešlo bez jakýchkoliv mimořádných událostí. Ministr vnitra Enzo Bianchi nasadil všechny síly, ale jak pak prohlásil v parlamentu, nic neo- hrozilo veřejný pořádek.

-kai-

Liturgická čtení

Neděle 6. 2. – 5. neděle v mezidobí

1. čt.: Job 7,1–4.6–7
 Ž 147(146),1–2.3–4.5–6 Odp.: srov. 3a
 2. čt.: 1 Kor 9,16–19.22–23
 Ev.: Mk 1,29–39

Pondělí 7. 2. – ferie

1. čt.: 1 Král 8,1–7.9–13
 Ž 132(131),6–7.8–10 Odp.: 8a
 Ev.: Mk 6,53–56

Úterý 8. 2. – nez. pam. sv. Jeronýma Emilianiho

1. čt.: 1 Král 8,22–23.27–30
 Ž 84(83),3.4.5+10.11 Odp.: 2
 Ev.: Mk 7,1–13

Středa 9. 2. – památka sv. Scholastiky

1. čt.: 1 Král 10,1–10
 Ž 37(36),5–6.30–31.39–40 Odp.: 30a
 Ev.: Mk 7,14–23

Čtvrtek 10. 2. – ferie

1. čt.: 1 Král 11,4–13
 Ž 106(105),3–4.35–36.37+40 Odp.: srov. 4a
 Ev.: Mk 7,24–30

Pátek 11. 2. – nez. pam. P. Marie Lurdské

1. čt.: 1 Král 11,29–32; 12,19
 Ž 81(80),10–11ab.12–13.14–15 Odp.: srov. 11a.9a
 Ev.: Mk 7,31–37

Sobota 12. 2. – nez. sobotní pam. P. Marie

1. čt.: 1 Král 12,26–32; 13,33–34
 Ž 106(105),6–7a.19–20.21–22 Odp.: srov. 4a
 Ev.: Mk 8,1–10

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	6.2.	7.2.	8.2.	9.2.	10.2.	11.2.	12.2.
Antifona	812	826	841	1741	873	889	1666
Žalm	783	783	783	786	783	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	812	827	842	1742	873	889	1666
Antifony	813	828	843	858	874	890	906
Žalmy	813	828	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	816	831	847	1743	877	893	1668
Antifona k Zach. kantiku	692	831	847	1307	877	1308	1669
Prosby	817	831	847	1744	878	894	1655
Záv. modlitba	692	832	1306	1307	878	1308	1656

Modlitba během dne:

Hymnus							
Antifony							
Žalmy							
Krátké čtení							
Záv. modlitba							

Nešpory:

SO

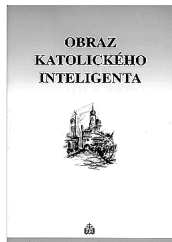
Hymnus	807	821	837	852	1746	883	900	915
Antifony	808	822	838	853	868	884	900	916
Žalmy	808	823	838	853	868	884	901	916
Kr. čtení a zpěv	810	825	840	856	1749	887	903	918
Ant. ke kant. P. M.	692	693	840	856	1750	887	1308	693
Prosby	811	826	841	856	1750	888	904	918
Záv. modlitba	692	692	841	1306	1307	888	1308	693
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

Novinka MCM...

P. Jiří Novotný:

OBRAZ KATOLICKÉHO INTELIGENTA

Toto malé dílko jezuitu P. Novotného nás vede k tomu, jak teologické vzdělání využít v životě vlastním a také v životě společnosti, ve které žijeme. Především ovšem v životě vlastním, protože z plnosti srdce mluví ústa. Dílo je určeno nejen pro studenty teologie.

Úryvek z knihy:

Jednota v církvi poslušnosti a službu

O tuto jednotu usiloval již její zakladatel, Kristus Pán, když prosil svého Otce, aby všichni jedno byli. Kdo pozorněji sleduje, co se dnes v církvi děje, tomu jistě neunikne, že s rozšířenou vzdělaností se množí případy intelektuálního individualismu, jenž sice vystavuje na odiv vlastní myšlenkové schopnosti, ale jaksi opomíjí potřebu vzájemné lásky, jakou byli prvotní křesťané známi a pro niž byli od ostatních obdivováni. Proto se nám doporučuje hledat tuto jednotu v církvi, již z vděčnosti za vzdělání, kterého se nám dostalo, a raději se jí dát do služeb než se chlubit svými znalostmi. A příležitosti k takovým službám vždycky najde dost ten, kdo pozoruje koloběh života kolem sebe s očima otevřenými.

Kdo patří do církve?

Někdo si představuje církev jako shromáždění biskupů, celibátních kněží, snad ženatých jáhnů. Ti se obyčejně nazývají duchovními a jsou zaměřeni na službu v církvi. Připojují se k nim i řeholníci, kteří vydávají svědeckví o působnosti blahoslavenství. Povolání pro stav kněžský a řeholní je teď pohříchu málo. Proto je třeba znovu povolání chtít, a pak také budou. Nebojte se nabízet své děti.

Ale do církve patří i laici, kteří mají za úkol hledat Boží království tím, že se zabývají časnými věcmi a upravují je podle Boha. Oni žijí ve světě a jako kvas mají přispívat k posvěcení světa jak-

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1**

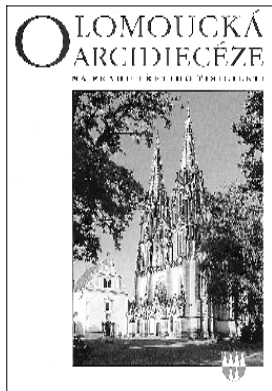
si z nitra a příkladem svého života, vírou, nadějí a láskou hlásat Krista druhým lidem, prozařovat a pořádat časné záležitosti, aby sloužily ke chvále Boží. Mělo by být poznat křesťana, katolika, i když například jen zametá, podle jeho poctivosti, solidnosti, kvality práce a její úrovně.

Brož., A5, 28 str., 35 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

František Odehnal OLOMOUCKÁ ARCIDIECÉZE na prahu třetího tisíciletí

Publikace podává základní informace o olomoucké arcidiecézi od její bohaté historie až po současný život. Čtenář se jejím prostřednictvím seznámí s organizací a bohatým životem arcidiecéze (kurie, kapituly, seminář, teologická fakulta, řády aj.), s činností jednotlivých pastoračních center, s rozsáhlou působností Charity a s mnohým dalším. Každá jednotlivá kapitola je doprovázena fotografiemi. Jsou zde zařazeny rovněž přehledné tabulky, historická schémata a mapy (např. diecéze, nové kostely, poutní místa, charitní domy a zařízení). Publikace by neměla chybět zejména v rukou těch, kteří se jakýmkoli způsobem podílejí na životě farnosti a arcidiecéze (pastorační pomocníci, katecheti, scholy, varhaníci, kostelníci).

Brož., formát A4, 96 stran s barevnými fotografiemi na křídovém papíře + mapa arcidiecéze a organizační schéma diecéze samostatně jako příloha. Publikace má dárkový charakter. Cena 176 Kč. Pro olomoucké arcibiskupství vydalo nakladatelství Mgr. Jirí Burget.

**Pláceno převodem
706 035**

Novinové vplatné

Odesílatel:

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bílady v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@ova.inenet.cz; http://www.ova.inenet.cz/svetlo). Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č. j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 004218741 83 83; podávání novinových zásilek povoleno SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadáme nezveřejněné příspěvky nevracíme.